Ազգ
Azg armenian daily

2 ՕԳՈՍՏՈՍ 1995, ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ # 146 (900)

Մեկ ամիս առանց Ա1-ի՞

Օգոստոսի առաջին շաբաթ եւ կիրակի օրերին Ա1 հեռուստաընկերության սովորական դարձած հեռարձակումները 2-րդ ծրագրով չեն կայացել: Պաշտոնապես ծանուցվել է, որ հեռուստաընկերության աշխատակիցները մեկամսյա արձակուրդի են գնում: Ժամանակը դրա համար հարմար է եւ առիթ էլ կա՝ հեռուստատաղավարտեսխցությունը երեք ամիս՝ է, ինչ չի մարում իր պարտքը Ա1-ին: Եվ բաղդաբար առաջին մեկ ամսում պետք է կարգավորվի նաեւ այդ հարցը: Ոչ պաշտոնական աղբյուրները, սակայն, այլ պատճառաբանություն են նշում. մասնավորապես հիշատակվում է, որ հեռուստաընկերության եթերում հայտնված մի շարք հաղորդումներ «ցանկալի» չեն նկատվել, իսկ «մեկամսյա արձակուրդի» համար բուն անհրաժեշտ առիթ է հանդիսացել Post Scriptum կիրակնօրյա ռուսերեն ծրագիրը, որ խոսք է գնացել վերջին օրերի հայտնի իրադարձությունների մասին: Հիշեցնենք, որ Ա1 հեռուստաընկերությունը 2-րդ ալիքով եթեր դուրս գալու պայմանագիրը կնքել է հեռուստառադիոհեռարձակման նախկին պետ Տիգրան Հակոբյանի օրոք: Մեր տվյալներով այն պետք է գործեր 3 տարի, իսկ տրանսլյատոր հեռուստաաշտարակը պետք է անցներ 2-րդ ալիքն ամբողջովին Ա1-ին տրամադրելու հեռանկարով: Նույն այդ համաձայնագրում առկա տեղեկատվությամբ խոսք չկա անժամկետ արձակուրդ գնալու մասին: Ի դեպ, ժամանակին «Հայլուր» հեռուստածրագիրը փակվելուց առաջ նույնպես արձակուրդ ուղարկեցին աշխատակիցներին: Ճիշտ է՝ ընդամենը 6 օրով: Ինչեւէ: Փաստն այն է, որ Ա1-ը եթեր դուրս չի գալու: Մնում է հուսալ, որ դա կշարունակվի մինչեւ սեպտեմբերի 1-ը եւ չի պարզվի, որ Ա1-ը լռեցնելու համար խոսք կարճ է զգում:

ԵՐԵՎԱՆ

Խորհրդակցություն ՀՌԱԿ ՀՎ գրասենյակում

Օգոստոսի 1-ին ՀՌԱԿ ՀՎ գրասենյակում տեղի ունեցավ ՀՌԱԿ ՀՎ անդամների եւ ՀՌԱԿ ակումբների ատենապետների խորհրդակցություն հետընտրական հարցերի շուրջը: Բացելով խորհրդակցությունը, ՀՌԱԿ ՀՎ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը ասաց, որ ակումբները ընդհանուր առմամբ ծանոթ են ՀՀ Ազգային ժողովի ընտրությունների մասին ՀՌԱԿ ՀՎ քաղաքական գնահատականներին, որոնք իրենց արտահայտությունը գտել են ՀՌԱԿ ՀՎ հայտարարությունում: Այդուհանդերձ, շարունակելով ընտրությունների արդյունքների շուրջ խորհրդակցություններն ու քննարկումները, ՀՌԱԿ ՀՎ-ն որոշել է խորը վերլուծության ենթարկել ընտրությունների ողջ գործընթացն ու կուսակցության հաջողություններն ու բացթողումները, մասնավորապես մասնաճյուղերի ՀՌԱԿ կառույցների կազմակերպական թերություններն ու վրիպումները՝ դրանք շտկելու եւ հետագայում կուսակցության ողջ ընտրական մեքենան կազմակերպելու նպատակով:

Խորհրդակցության մասնակիցները շեշտելով ընտրությունների ընթացքում թույլ տրված կեղծիքներն ու հակաօրինականությունները, միեւնույն ժամանակ առաջարկություններ արեցին կուսակցական գործունեության բարելավման ուղիների վերաբերյալ:

Խորհրդակցության մասնակիցները ոչ նպատակահարմար գտան ՀՌԱԿ արտահերթ պատգամավորական ժողովի հրավիրումը ընտրությունների արդյունքների ամփոփման նպատակով, ընդգծեցին կարեւորությունը հետագա գործունեության մեջ շարունակել առաջնորդվել ՀՌԱԿ կանոնադրությամբ, ինչպես նաեւ մյուս կարեւորագույն ծրագրային փաստաթղթերով:

ՀՌԱԿ ակումբների ատենապետները մի շարք առաջարկներ կատարեցին ուղղված կուսակցության Հանրապետական վարչությանը, որն ընթացիկ շաբաթվա ընթացքում ներկուսակցական աշխատանքներին նվիրված նիստ է գումարելու:

Ջավախքը ցանկանում է նոր կարգավիճակ ստանալ

Վրաստանում լույս տեսնող «Ջավախք» թերթի հուլիսյան համարում հրապարակված «Ջավախք. ժողովրդական շարժում» կազմակերպության խորհրդի՝ Վրաստանի Հանրապետության ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեին եւ Վրաստանի խորհրդարանին ուղղված նամակում, բարձրացվում է հիշյալ անունով հիմնականում հայաբնակ տարածքի ինքնավարության հարցը: «Մեր ամենակարեւոր սկզբունքներից մեկը եղել է, կա ու կմնա մեր հանրապետության անբաժանելիության համոզմունքը, որի հիմքում ընկած է հայ եւ վրաց ժողովուրդների դարավոր բարեկամությունը», ասված է նամակում: «Մենք ցանկանում ենք ազատ զարգացնել մեր ազգային ավանդույթները, մշակույթը, ուսում նահիրել հայոց լեզուն, հայոց պատմությունը: Մենք ցանկանում ենք տարածաշրջանում ստեղծել քաղաքական ինքնավարության համապատասխան ձեւ, որը ամրագրվի սահմանադրությունում»: «Ջավախք. ժողովրդական շարժումը», որի դիրքորոշումը արժանացել է մի շարք կազմակերպությունների հավանությանը, գտնում է, որ Ջավախքին պետք է տրվի նոր կարգավիճակ, եւ ՎՀ ղեկավարներից խնդրում է տարածաշրջան գործուղել փորձագիտական հանձնաժողով: ԼՏ

ՀՅԴ-ԴՐՈ

Ահաբեկչության մեղադրանքով ձերբակալվածներից մեկը եղել է քաղխորհրդի պատգամավոր

[illegible]

Երեկ Հանրապետության հրապարակում, կառավարության շենքի առջեւ տեղի է ունեցել բողոքի ցույց հացադուլ, ցույցին մասնակցում էր Մանվել Եղիազարյանի (Արաբոյի Մանվել), որ ինչպես արդեն տեղեկացրել էինք, ձերբակալվել էր հուլիսի լույս 29-ի գիշերը ահաբեկչական գործողությունների նախապատրաստման մեղադրանքով: Նույն Տարոն գործակալության հաղորդման համաձայն, ցույցի մասնակիցները պահանջում էին ազատ արձակել Մանվել Եղիազարյանին: Ցույցին մասնակցում էր շուրջ 100 մարդ, այդ թվում նրա հարեւանները, Ղարաբաղի պատերազմի զինակիցները, ընկերներն ու հարազատները: Ըստ հարեւանների, այդ գիշեր նրանք արթնացել են ավտոմատային մեքենաների աղմուկից: Այդ ականատեսների ասելով եղել են երկու հետեւակի մարտական մեքենա, երկու զրահամեքենա եւ «Ուազ» մակնիշի երեք բեռնատար: Պարզելու համար, թե ինչ է պատահել, փորձ է արվել եկել Մ. Եղիազարյանի հարեւան Հովհաննիսյանը: Համաձայն վկայությունների, վերջինս ձերբակալվել է ԱԱՆ-ի եւ ՆԳՆ-ի ծառայությունների կողմից եւ մինչեւ այժմ նրա հարազատներից ոչ մեկը նրա մասին տեղեկություններ չունի: Տեղեկություններ են ստացվել նաեւ, որ կիրակի օրը ձերբակալված երկու անձանցից մեկը Երեւանի քաղխորհրդի պատգամավոր Արմեն Ռուստամյանն է, ՀՅԴ անդամ: Նույն աղբյուրը հաղորդել է նաեւ, թե ձերբակալման պահին չի եղել ոչ քաղխորհրդի նստաշրջանի որոշում եւ ոչ էլ դատախազի սանկցիա: «Վետո» ծրագրի համաձայն, դատախազի սանկցիա այժմուամենայնիվ տրվել է: Իսկ մեր ստացած տվյալներով քաղխորհրդի նստաշրջանը նրան զրկել է պատգամավորական անձեռնմխելիությունից: Հուլիսի 31-ին ՀՅԴ բյուրոյի տարածած մի այլ հաղորդագրության մեջ նշվում է, որ բյուրոյի անդամ Վահան Հովհաննիսյանի մայրը փորձել է սննդամթերք փոխանցել իր որդուն, սակայն ՆԳՆ Նուբարաշենի թիվ 1 քննչական մեկուսարանի իրավախորհրդատու պրն. Հայրապետյանը եւ քաղաքի ժամանակավոր պահման մեկուսարանում նրան պաշտոնապես հայտնել են, որ Վահան Հովհաննիսյանը իրենց մոտ չէ: Տեղեկացվել է նաեւ, որ Վահան Հովհաննիսյանը պահանջել է որպես փաստաբան հրավիրել Ռուբեն Սահակյանին, բայց, ինչպես նշվում է հաղորդագրության մեջ, հուլիսի 30-31-ին ՀՀ դատախազության քննչական մասի պետ պրն. Գյուլզադյանը եւ դատախազության քննիչները Ռուբեն Սահակյանին թույլ չեն տվել տեսակցել Վահան Հովհաննիսյանի հետ: «Մինչդեռ ըստ քրեական դատավարության օրենսգրքի, կասկածյալի հարցաքննությունը պետք է կատարվի ձերբակալման պահից սկսած 24 ժամվա ընթացքում փաստաբանի ներկայությամբ, իսկ Վահան Հովհաննիսյանը, ինչպես հայտնի է, ձերբակալվել է հուլիսի 29-ին, ժամը 01:00-01:30-ին: Ընդ որում առանց դատախազության սանկցիայի», ասված է հաղորդագրության մեջ: Միեւնույն ժամանակ Նոյյան Տապան գործակալությունը հենվելով ՀՅԴ-ին մոտ կանգնած աղբյուրների վրա, հաղորդում է, որ ըստ չճշտված տեղեկությունների, հուլիսի 31-ին ՀՀ անվտանգության մարմինների կողմից ձերբակալված երկու անձնավորություններից մեկը, որոնց անունը չի հաղորդվել «ելնելով քննության շահերից», ՀՀ ԳԽ նախկին պատգամավոր Գառնիկ Իսագուլյանն է: Նույն աղբյուրը նշում է նաեւ, որ Գառնիկ Իսագուլյանի որոնումները ՀՅԴ նրա ընկերների կողմից հուլիսի 31-ի եւ օգոստոսի 1-ի ընթացքում անցել են ապարդյուն: Երեկ ամբողջ օրը խմբագրության աշխատակիցների համառ ջանքերը պաշտոնական մարմիններից ստանալ նոր տեղեկություններ, անցան ապարդյուն:

Ամերիկացիները չեն ուզում Ճապոնիայից ներողություն խնդրել

Հիրոսիմայի եւ Նագասակիի ողբերգությունից հետո, նույնիսկ 50 տարի անց, ամերիկացիները մեծ մասամբ պաշտպանում են ճապոնական քաղաքների ատոմային ռմբակոծման որոշումը: Ինչպես ցույց է տվել Սի Բի Էս հեռուստաընկերության հետ համատեղ «Նյու Յորք թայմս» թերթի անցկացրած համազգային հարցումը, նրա մասնակիցների 76 տոկոսը հաստատ համոզմունք են հայտնել, թե Միացյալ Նահանգները չպետք է Ճապոնիայից ներողություն խնդրեն այն բանի համար, որ նրա հողի վրա ատոմային ռումբեր են նետել:

Արմենպրես

Բախում Իսրայելի ոստիկանության եւ վերաբնակների միջեւ

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, 1 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՏԱՍՍ: Մինչ օրերը մոտենում են պաղեստինցիներին տրված ինքնավարության ընդգրկման տարածները ընդարձակելու համաձայնությունը հարգելու, իսրայելական ոստիկանությունն ու բանակը հետզհետե ավելի մեծ դժվարություններ են դիմագրավում հրեա վերաբնակներին արաբական տարածքներից հեռացնելու գործում: Այսօր, մինչ ոստիկանությունը փորձում էր վերաբնակներից ոմանց հեռացնել Արեւմտյան ափի որոշ բլուրներից, ուրիշ վերաբնակներ նոր բլուրներ էին «գրավում», փորձելով այնտեղ ժամանակավոր բնակարաններ հաստատել: Մյուս կողմից, ցույցի եկած հարյուրավոր վերաբնակներ այսօր Թել Ավիվում բախում ունեցան ոստիկանության հետ: Կան վիրավորներ:

ԻՐԱՆԻ ՌԱԴԻՈ

«Ճանաչել Ղարաբաղի հայության իրավունքները պահպանելով Ադրբեջանի տարածքը»

1 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Իրանի ձայն» ռադիոկայանը իրանյան քաղաքագետների տեսանկյունն է ներկայացնում ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորման հարցի վերաբերյալ: Հայկական ուժերը Ղարաբաղից դուրս չբերելով հնարավոր չէ լուծել նրա ճակատագիրը, քաղաքական առումով: Չէ որ Ադրբեջանի լայնատարած շրջանները, որոնք բնդամենը մի քանի կիլոմետր են հեռու Ղարաբաղից, զավթված են հայկական ուժերի կողմից, ասվում է մեկնաբանության մեջ: Ուստի ԵԱՀԿ-ն պետք է համոզի հայկական կողմին դուրս գալ գրավյալ շրջաններից: Մեկնաբանության հեղինակի կարծիքով, նման դեպքում կարելի է անցկացնել արդար եւ ազնիվ բանակցություններ Ղարաբաղի հայության իրավունքների պահպանման խնդրի շուրջ: Անշուշտ, ասվում է իրանյան քաղաքագետների մեկնաբանության մեջ, ադրբեջանական կառավարությունը իր տարածքային ամբողջականության պահպանման շրջանակներում, կարող է որոշակի ճկունություն դրսեւորել մարդու իրավունքների պահպանման ոլորտում: Անշուշտ, ղարաբաղյան հակամարտության գլխավոր խնդիրը կախված է ոչ միայն երկու հարեւան պետություններից՝ Ադրբեջանից ու Հայաստանից, այլ նաեւ այս գործում հիմնական դեր է խաղում հեգեմոնիստական տերությունների բացահայտ եւ քողարկված միջամտությունը: Այն տերությունների, որոնք չեն ցանկանում, որպեսզի Հայաստանը եւ Ադրբեջանը կարեւոր քայլեր ձեռնարկեն իրենց անկախության պահպանման եւ ամրապնդման ճանապարհին: Օգտագործելով ճնշման լծակները՝ այս տերությունները մտադիր են բորբոքել պատերազմը, որը դադարեցվել է 1994 թ. մայիսին, Հայաստանի եւ Ադրբեջանի ինքնաշխատեցման շնորհիվ, գտնում է «Իրանի ձայնը»: «Ոչ պատերազմ, ոչ խաղաղություն» կացությունը խոչընդոտում է այդ հանրապետություններին արտասահմանյան ներդրումներ ցույց տալուն: Նմանօրինակ պայմաններում, գտնում են իրանյան քաղաքագետները, գրավյալ տարածքներից հայկական ուժերի դուրսբերումը, ինչպես նաեւ ղարաբաղյան հայերի իրավունքների պաշտոնական ճանաչումը տարածաշրջանում ամուր եւ համակողմանի խաղաղության հաստատման միակ ճանապարհն է», ասում է Իրանի ռադիոն:

ՀՐԱՊԱՆ

Թանսու Չիլլեր. Մենք կհասնենք այն բանին, որ նավթամուղներն անցնեն Վրաստանով

ԲԱԹՈՒՄ, 1 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԹՈՒՐԱՆ-ՄՆԱՐՔ: Երեկ թուրք-վրացական սահմանում հանդիսավորապես բացվեց «Սինի-Քերփի» սահմանային անցակետը: Բացման արարողությանը մասնակցում էին Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը եւ վարչապետ Թանսու Չիլլերը, ինչպես նաեւ Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեն:

Հանդիսավոր հանրահավաքում ելույթ ունեցան երկու երկրների ղեկավարները, նշելով այդ անցակետի ռազմավարական դերը, որով կիրականացվի ոչ միայն Վրաստանի ու Թուրքիայի, այլեւ Կենտրոնական Ասիայի, Ուկրաինայի եւ Ադրբեջանի ապրանքաշրջանառության զգալի մասը:

Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելի խոսքով, երկու պետությունները կապող նոր ճանապարհը առաջին քայլն է նրանց տնտեսական կապերի հետագա ամրապնդման ուղղությամբ: «Մենք կհասնենք այն բանին, որ Ադրբեջանից եկող նավթամուղները Թուրքիա հասնեն Վրաստանի տարածքով», իր հերթին ասաց վարչապետ Թանսու Չիլլերը:

Էդուարդ Շեւարդնաձեն ասաց, որ իր երկիրը հույս ունի, թե Թուրքիայի տնտեսական ներուժը կնպաստի Վրաստանի տնտեսության վերածնմանն ու ամրապնդմանը:

Արարողության ավարտից հետո թուրք ղեկավարները Շեւարդնաձեի հետ մեկնեցին Բաթում, որտեղ կայացավ հանդիսավոր ճաշկերույթ:

Նախիջեւանի օդանավակայանը կստանա միջազգայինի կարգավիճակ

ՆԱԽԻՋԵՎԱՆ, 1 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՄՆԱՐՔ-ԻՆՏԱՊՐԵՍ: Սկսվել են Նախիջեւանի օդանավակայանի վերակառուցման աշխատանքները: «Ազալ» ավիակոնցեռնի գլխավոր տնօրենի տեղակալ Էրիքար Հումեյնովի ասելով արարողության ընթացքում բարեկարգվելու է թռիչքա-վայրէջքային ուղին, տեղադրվելու է սարքավորումներ նավարկման էլեկտրամատակարարման համար, թռիչքների անվտանգության համար անհրաժեշտ բարձրության վրա հասցվելու է մոտակայքում գտնվող սարը: Խաչատր սերվիս գործակալությունը տված հարցազրույցում Հումեյնովը հայտնել է, թե աշխատանքների կանոնավոր ֆինանսավորման դեպքում օդանավակայանի արդիականացումը կավարտվի արդեն մինչեւ սեպտեմբերի վերջը, որից հետո օդանավակայանը կստանա միջազգայինի կարգավիճակ: Նախագծի արժեքը կազմում է 5 մլն դոլլար:

digitised by A.R.A.R.@

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Իսրայելի դեսպանը այցելեց Վահան Փափազյանին

Հուլիսի 31-ին ՀՀ արտգործնախարար Վ. Փափազյանն ընդունեց Վրաստանի Հանրապետությունում եւ Հայաստանի Հանրապետությունում Իսրայելի պետության արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Բարուխ Բեն Ներիային։ Իսրայելի դեսպանը Երեւան է ժամանել քաղաքավարական այցով՝ իր ծառայությունն ավարտելու կապակցությամբ։ Այդ մասին տեղեկացրին ՀՀ ԱԳՆ մամուլի ծառայությունից։

Դեսպան Բեն Ներիան շնորհակալություն հայտնեց արտգործնախարար Վ. Փափազյանին եւ ԱԳՆ գործընկերներին՝ արդյունավետ համագործակցության համար։ Նա մասնավորապես բարձր գնահատեց պրն. Փափազյանի գլխավորած կառավարական պատվիրակության՝ Իսրայել կատարած այցի արդյունքները։

Իսրայելի դեսպանը հանգամանորեն անդրադարձավ արաբա-իսրայելյան հարաբերությունների կարգավորման ընթացքին, ակնկալվող հեռանկարներին։

ՀՀ արտգործնախարարը կարեւորեց այդ կարգավորման նշանակությունը՝ Միջին Արեւելքում կայուն եւ անհրաժեշտ խաղաղություն հաստատելու տեսանկյունից։

Հանդիպման վերջում պրն. Փափազյանը հաջողություններ մաղթեց դեսպան Բեն Ներիային՝ հետագա գործունեության ընթացքում։

Կահիրե. 8 հայ սպա ավարտեցին ոստիկանական ակադեմիան

ԵՐԵՎԱՆ, 31 ՀՈՒԼԻՍ, ՍՆԱՐՔ. 8 հայ սպա օրերս ստացան Մերձավոր Արեւելքում ամենախոշոր՝ Կահիրեի ոստիկանական ակադեմիայի ավարտական վկայականները։ Այս մասին Սնարք գործակալությանը հայտնեցին Հայաստանի ՆԳՆ մամլո ծառայությունում։ Հայ սպաները մյուս երկրների ներկայացուցիչների հետ միասին ակադեմիայում անցան եռամսյա վերապատրաստում ըստ իրենց մասնագիտությունների։ Հայաստանի սպաների ուսուցումը Կահիրեում կադրերի վերապատրաստման բնագավառում հայ-եգիպտական համագործակցության իրականացվող ծրագրերի մի մասն է։ Ավարտական վկայականները եւ հուշամեդալները սպաներին հանձնեցին ակադեմիայի տնօրեն գեներալ Ամի Ադասը եւ Եգիպտոսում ՀՀ արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Է. Նալբանդյանը։

Ջերեմի Մաքքենզի. «Հայկական բանակը շատ լավ պատրաստված է»

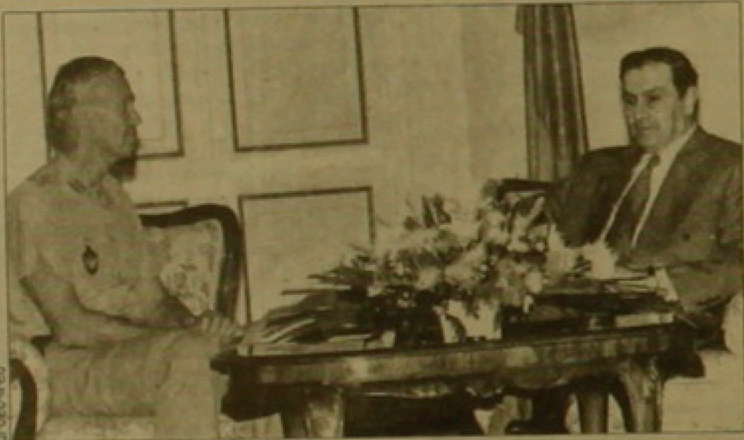

«Ես զարմացա, թե ինչպիսի առաջընթացի կարող է հասնել հայկական բանակը այս կարճ ժամանակահատվածում», այսպիսի հայտարարությամբ երեկ հանդես եկավ Եվրոպայում ՆԱՏՕ-ի միացյալ ուժերի գլխավոր հրամանատարի տեղակալ Ջերեմի Մաքքենզին ՀՀ ԱԳՆ-ում տեղի ունեցած մամլո ասուլիսում։ Իր կողմից նա ավելացրեց, որ այցելել է Հայաստանում տեղակայված ռազմական բազաներ, ռազմական ակադեմիա եւ կարծում է, որ մեկ տարվա ընթացքում Հայաստանի զինված ուժերը հրաշալի աշխատանք են կատարել, պատրաստելով բարձր մակարդակի ռազմական մասնագետներ։ Իհարկե, նշեց գեներալ Մաքքենզին, դեռ անելու շատ բան կա։ Միեւնույն ժամանակ նա չցանկացավ համեմատել հայկական եւ ադրբեջանական բանակների պատրաստվածությունը, ասելով. «Ավելի լավ է այդպիսի բան չանեմ»։ Գեներալը նշեց, որ Երեւանում է գտնվում «Համագործակցություն հանուն խաղաղության» ծրագրի զարգացման ընթացքին ծանոթանալու նպատակով եւ մի շարք հանդիպումներ է ունեցել տարբեր նախարարությունների ղեկավարների հետ, ինչպես նաեւ հանրապետության նախագահի հետ։ «Մենք լավ ենք պատկերացնում, թե Հայաստանը «Համագործակցություն հանուն խաղաղության» ծրագրում ինչ պահանջներ ունի», ասաց նա։ Բայց երբ հարցրեցինք, թե որոնք են այդ պահանջները, նա դիվանագիտորեն պատասխանեց. «Ես նկատի ունեի, որ մենք ավելի լավ ենք պատկերացնում մեր համագործակցության ընթացքը եւ ոչ թե պահանջները։ Սա համագործակցության ծրագիր է։ Պահանջների մանրամասները պետք է քննարկվեն անհատական մասնակցության ծրագրում, որը շուտով կսկսվի»։ Ասուլիսին ներկա արտգործնախարար Վահան Փափազյանը անդրադարձավ հենց այդ ծրագրին, նշելով, որ Հայաստանի կողմից այն արդեն նախապատրաստված է իր գլխավորությամբ գործող կառավարական հանձնաժողովի կողմից։ Միաժամանակ նա նշեց, որ անհատական մասնակցության ծրագրի տեքստն արդեն ուղարկվել է Բրյուսել եւ քննարկումներից հետո վերջնական տեսքի կբերվի մինչեւ նոյեմբեր-դեկտեմբեր։ «Ես համոզված եմ, այս ծրագիրն օգտակար է լինելու Հայաստանի համար», ասաց արտգործնախարարը։ Վահան Փափազյանը չմոռացավ նշել նաեւ, որ հանդիպումների ընթացքում քննարկվել են տարածաշրջանային հակամարտություններին վերաբերող հարցեր։ Ի դեպ, այն հարցին, թե արդյոք ՆԱՏՕ-ն ինչ-որ ձեւով կմիջամտի՞ Ղարաբաղյան հակամարտության խնդրում, գեներալ Մաքքենզին միանշանակ պատասխանեց. «Ոչ»։ Վահան Փափազյանն իր հերթին նշեց, որ հնարավոր տարբեր բնույթի աջակցություն կարելի է ակնկալել ոչ միայն ՆԱՏՕ-ի կառույցի, այլեւ ՆԱՏՕ-ի անդամ պետությունների կողմից երկկողմ հարաբերությունների հիմքի վրա։

Երեկ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը ընդունեց Ջերեմի Մաքքենզիին եւ նրա հետ քննարկեց տարածաշրջանային խաղաղականությանը վերաբերող խնդիրներ։ Ա. Հ.

ԱՆԾՈՒՆԳԱՐԴ

Ղարաբաղ. Խորհրդարանը վերսկսեց աշխատանքը

Օգոստոսի 1-ին կայացավ ԼՂՀ խորհրդարանի նիստը, որը վարում էր նրա քարտուղար Էմմա Գաբրիելյանը։ Օրակարգի առաջին կետի համաձայն, պատգամավորները ծանոթացան ռազմական դրության մասին 10 հոդվածից բաղկացած նախագծին, որը օրենսդրական նախաձեռնության կարգով ներկայացվեց հանրապետության արդարադատության վարչության կողմից։ Նախագծում մասնավորապես նշվում է, որ ռազմական դրությունը հանդիսանում է ԼՂՀ հարձակման կամ անմիջական վտանգի առկայության դեպքում պետական իշխանության եւ կառավարման մարմինների, ձեռնարկությունների, հիմնարկությունների եւ կազմակերպությունների գործունեության հատուկ իրավական ռեժիմ, որը թույլ է տալիս ֆիզիկական եւ իրավական անձանց իրավունքների սահմանափակում, ինչպես նաեւ սույն օրենքով սահմանված կարգով նրանց լրացուցիչ պարտականությունները։ Ըստ նախագծի՝ ռազմական դրությունը հայտարարվում եւ դադարեցվում է ԼՂՀ նախագահի հրամանագրով։

Պաշտպանության, ազգային անվտանգության, պետական շինարարության իրավունքի եւ օրինականության գծով հանձնաժողովի նախագահ Լիդիա Արսենտեւա Սարգսյանը պատգամավորների ուշադրությունը հրավիրեց պաշտպանության նախարարության եւ իրավապահ մարմինների կարծիքների հաշվառումով հանձնաժողովի կողմից մշակված լրացումներին ու փոփոխություններին։

Այնուհետեւ խորհրդարանականները ձեռնամուխ եղան նախագծի հոդված առ հոդված քննարկմանը, որը կշարունակվի այսօր, օգոստոսի 2-ին։

Խորհրդարանը հաստատեց 1995 թ. փետրվարի 24-ի ԼՂՀ ԳԽ-ի նախագահության հրամանագիրը՝ ԼՂՀ քրեական օրենսգրքում «Վարձկանության եւ վարձկաններին օգտագործելու մասին» հոդվածում լրացումներ անելու մասին։

Մասնագիտական օգնություն Գերագույն դատարանին

Օրերս Հայաստանում էր գտնվում ԱՄՆ-ի Սիեթլ քաղաքի «Միջազգային փաստաբաններ» կազմակերպության ներկայացուցիչ Կարմեն Բուլարդը։ Վերջինիս այցելության նպատակն էր ոչ միայն մասնակցել իրավաբանների միության գիտաժողովին, որը ֆինանսավորում էր վերոհիշյալ կազմակերպությունը, այլեւ ցույց տալ տեխնիկական, ֆինանսական եւ մասնագիտական օգնություն Հայաստանի Գերագույն դատարանին։

«Ես ուրախ եմ, որ ընկերներիս կազմակերպած այս օգնությունը եւ մեր մասնակցությունը կոնֆերանսին ինչ-որ չափով ծառայեց իր նպատակին, մեկնելուց առաջ ասաց տիկին Բուլարդը։ Մենք փորձում ենք այստեղ ստեղծել ստեղծագործական բանկ՝ բոլոր ընթացիկ իրավաբանական փոփոխությունների հետ կապված, որը կօգնի ավելի հեշտ եւ արդյունավետ աշխատել։ Օրինակ, քրեական իրավունքի ուղղությամբ ուսումնասիրություններ կատարելու համար առանձնացնում ենք վերջինիս վերաբերյալ նախկին եւ ներկա ողջ տեղեկատվությունը։ Մի խոսքով, հայ իրավաբանների համար ավելի հեշտ կլինի կիրառել ամերիկյան այս սկզբունքը։ Ասեմ, որ հիմնն արդեն հաստատված է։ Պարզապես ժամանակի ընթացքում պետք է անցնել կոնկրետ աշխատանքի»։

Ծանրաբեռնված գործունեությանը զուգահեռ Կարմեն Բուլարդն այցելեց նաեւ Երեւանի Քրիստոնեական մշակութային կենտրոն եւ կենտրոնին հանձնեց գրականություն, գրենական պիտույքներ։

ԳԱՅԱՆԵ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՀՕՖ-ը աջակցում է Հայաստանի գյուղատնտեսությանը

Հայ առաքելական եկեղեցու ԱՄՆ-ի Արեւելյան թեմի Հայ օգնության ֆոնդը նպատակ ունի Հայաստանում ներդնել ժամանակակից, առաջավոր տեխնոլոգիաներ։ Այս մասին հայտնեց ՀՕՖ-ի Հայաստանի մասնաճյուղի զարգացման ծրագրերի համակարգող Արմեն Ծուլիկյանը։ Կազմակերպությունը աջակցում է նաեւ Հայաստանի անհատ գյուտարարներին։ Վերջերս այդպիսի աջակցություն է ստացել Հիդրոֆիզիոլոգիայի ինստիտուտի գիտաշխատող Արմեն Նալբանդյանը, որին նախկինում տրված է եղել սոյայից մածուն ստանալու արտոնագիր։ Ըստ այդ գյուտի, մածուն կարելի է ստանալ 25 տոկոսով ավելի էժան եղանակով։ ՀՕՖ-ի՝ Նյու Յորքի գրասենյակի զարգացման ծրագրերի համակարգող Արտո Որբերյանի վկայությամբ, մածունը գրեթե ոչնչով չի տարբերվում իսկականից եւ ավելի սննդարար է։ ՀՕՖ-ը կազմել է զարգացման ծրագիր՝ Հայաստանում օրական 300 կգ սոյայի մածուն թողարկելու վերաբերյալ։

Արտո Որբերյանը հայտնեց նաեւ, որ հանրապետություն են ներմուծվել կարտոֆիլի հատուկ սերմեր, որոնք բավականին երկար ժամանակ ապահովված են բանջարանոցային վնասատուներից եւ տարբեր քիմիկատների կարիք չեն զգում։ ՀՕՖ-ը նախատեսում է Արթիկում ստեղծել կայան, որտեղ պետք է արտադրվի այդ սերմացուն։ Ներմուծված սերմերն առայժմ սածիլավորվելու են Եղեգնաձորում, ջերմոցային պայմաններում։ Այնուհետեւ դրանք կհասցվեն Հայաստանի այն շրջաններին, որոնք զբաղվում են կարտոֆիլի աճեցմամբ։ Գ. Մ.

■ *Հուլիսի 30-ից ժամը 8-ից մինչեւ օր Այրում-Վանաձոր գնացքների երթեւեկությունը դադարել էր։ Պատճառը Բոբեր կայարանում կատարված նորոգման աշխատանքներն էին։ Վտանգավոր հատվածից ռելսերը տեղափոխվել են անտառատնտեսարանի տեղը։ Հուլիսի 31-ի երեկոյան ժամը 20.00-ից գնացքների երթեւեկությունը վերականգնվել է։* Փաստ

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 6 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (7 8852) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ԴԻԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայութիւն / 581841
Ոճը եւ տառատեսակները ՊՕՂԵԼ ՊԱԼԱՔԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային ծառայութիւն
«Ազգ» թերթի
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Պարույր Հայրիկյանը նախագահության միասնական թեկնածու... եթե յուրացնի ռեգբիի կանոնները

Երեկ՝ օգոստոսի 1-ին, ԱԻՄ-ի կենտրոնական գրասենյակում տեղի ունեցավ ԱԻՄ-ի հերթական մամլո ասուլիսը (այս ասուլիսները խոստանում են ավանդական դառնալ)։

ԱԻՄ-ի նախագահ Պարույր Հայրիկյանը ասուլիսի մասնակիցների ուշադրությանը ներկայացրեց ԱԻՄ-ի վեհաժողովի ընդունած դիմում-հայտարարության խմբագրված տարբերակը, որն ուղարկվել է հանրապետությունում գործող բոլոր կազմակերպություններին, բացառությամբ ՀՀՇ-ի եւ «Շամիրամի» (ԱԻՄ-ի դիվանը մերժել էր վերջիններին այս միջոցառման մեջ ներգրավելու Պ. Հայրիկյանի առաջարկը)։ Հայտարարության հետապնդած նպատակը Հայաստանի քաղաքական կազմակերպությունների համագործակցության հետագա ուղիների որոնումն է։ Այս անգամ ԱԻՄ-ը կուսակցություններին առաջարկում է առաջիկա նախագահական ընտրություններին մասնակցել մեկ միասնական թեկնածուով հանուն արդար ընտրությունների, բացառելով նախորդ ընտրությունների դառը փորձը։ Միասնական թեկնածուն, ընտրվելու դեպքում, պարտավոր կլինի հրաժարական տալ ընտրվելուց 1 տարի հետո (այս կետն ընդգրկված էր դեռեւս 1991 թ. նախագահական ընտրություններում ներկայացված Հայրիկյանի նախընտրական ծրագրում), իսկ նախագահական իշխանության մեկ տարվա ընթացքում զբաղվել ազգային համաձայնության հիման վրա Հայաստանի Սահմանադրության ստեղծմամբ կամ ընդունված տարբերակի բարելավմամբ, արդար ընտրությունների համար անհրաժեշտ բազմակուսակցական եւ իրավական մրցույթի նախապատրաստմամբ, ներառյալ արգելված կուսակցությունների եւ պարբերականների վերականգնումը։

Այդ խնդիրների իրականացման լավագույն թեկնածու ԱԻՄ-ը համարում է Պարույր Հայրիկյանին, թեեւ պատրաստ է ընդունել եւ քննարկել այլ թեկնածություններ։

ԱԻՄ-ը հույս ունի կուսակցությունների պաշտոնական պատասխանն ստանալ մինչեւ ս. թ. սեպտեմբերի 1-ը։

Անցած ընտրությունների առիթով պրն. Հայրիկյանն անդրադարձավ այն փաստին, որ ընտրություններից առաջ պաշտպանության նախարարությունը նպատակադրված կերպով զորակոչի ենթարկեց ընտրական հանձնաժողովների մի շարք անդամների, սրանով արգելակելով արդար ընտրությունների անցկացումը։ ՀՀՇ-ին արդար ընտրություններ պետք չէին, քանի որ այդ դեպքում ՀՀՇ-ի հարվածների գլխավոր թիրախ դարձած ՀՅԴ-ն ՀՀՇ-ից 3 անգամ ավել մանդատներ կստանար, իսկ ՀՀՇ-ն կլիներ 4-րդը կամ 5-րդը։ Ընտրությունների երկրորդ փուլի կապակցությամբ Հայրիկյանն իր գոհունակությունը հայտնեց 8-րդ ընտրատարածքից ԱԺ պատգամավոր դարձած ՀՅԴ միակ ներկայացուցչի՝ Ռուբեն Հակոբյանի ընտրության առթիվ, թեեւ մտավախություն հայտնեց, որ, դատելով հակադաշնակցական արշավանքի վերջին թափից, ՀՅԴ ժամանակավոր կասեցումը կարող է վերածվել լիակատար արգելքի, իսկ այդ դեպքում նույնիսկ Ռ. Հակոբյանի պատգամավորական մանդատը հազիվ թե ապահովի նրա անձի անվտանգությունը։

Պրն. Հայրիկյանը հիշեցրեց մի քանի օր առաջ նախատեսված հանրահավաքի մասին, խոստանալով այդ օրը ապացուցել, որ հանրապետությունը ղեկավարվում է «Չեկա»-ի կողմից։ «Մենք քաղաքական ասպարեզում պատրաստված էինք ֆուտբոլ խաղալ, սակայն պարզվեց, որ ռեգբի ենք խաղում։ Ստիպված ենք սովորել ռեգբիի կանոնները», ասաց պրն. Հայրիկյանը։

Մեր այն հարցին, թե արդյոք հույսեր կապո՞ւմ է ԱԺ-ում ուժերի հնարավոր վերադասավորման հետ, Պարույր Հայրիկյանը պատասխանեց, թե ուժերի վերադասավորումն հնարավոր է, բայց ոչ ժողովրդի օգտին, քանի որ ԱԺ-ի մակարդակն անհամեմատ ավելի ցածր է, քան նախորդ խորհրդարանինը, առավել եւս, որ պատգամավորների հսկայական մեծամասնությունը ընտրվել է հայտնի հիշյալ մեթոդներով։

ԼԻԼԻԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

տեղական

– Տիկին Անանյան, շնորհավորում եմ Ձեզ Ազգային ժողովի պատգամավոր ընտրվելու առթիվ: Այժմ, երբ ընտրարշավի կրքերը որոշ չափով խաղաղվել են, ցանկալի կլիներ լսել, թե Դուք ինչպե՞ս եք գնահատում ոչ միայն Ձեր հաղթանակը, այլև այն ամենը, ինչ նախորդեց ու հաջորդեց դրան:

– Շատ շնորհակալ եմ: Սա-երրորդ Գերագույն խորհուրդն է, այս անգամ Ազգային ժողովը, որի կազմում ես պիտի աշխատեմ: Ճիշտն ասած, նախկին մակարդակի Գերագույն խորհրդի և արդեն լիազորությունները ցած դրած Գերագույն խորհրդի աշխատանքը ես համեմատել չեմ կարող: Երբ նախկինը տարվա մեջ երկու անգամ էր հավաքվում և քննարկվող հարցերի ժամանակ պատգամավորները հիմնակա-

քվեարկությունների արդյունքներին ծանոթանալիս շատերս ընկել ենք տարակուսանքի մեջ. ինչո՞ւ եք կողմ քվեարկել, ինչո՞ւ եք դեմ քվեարկել, երբ, մեր պատկերացմամբ, Դուք հակառակ կոճակը պիտի սեղմած լինեիք...

– Ես անկախ պատգամավոր եմ, որևէ կուսակցության մեջ չեմ եղել, ոչ մի կուսակցություն ինձ վրա ճնշում գործադրել չի կարողացել: Բայց որ 50 հազար բնակչի համար պետք է այնուհի հարցով դիմեմ, հոսանքի հարցով դիմեմ, հազար ու մի ցավ ու հոգսով սրան-նրան խնդրեմ, այո, եղել է, որ կողմ եմ քվեարկել կամ դեմ եմ քվեարկել ինքս իմ սկզբունքներին հակասելով: Դրա համար էլ գտնում էի, որ Ազգային ժողովը պետք է պրոֆեսիոնալ լինի և Ազգային ժողովի պատգամավորն անկախ: Ինչևէ, մեր Սահմանադ-

և այն, ժողովրդի մեծամասնությունն ինձ ձայն կտա: Այդպես էլ եղավ. մարդիկ, որոնց մեծամասնությանը իմ պաշտոնավարության երկար տարիների ընթացքում անձնական որևէ ծառայություն չեմ մատուցել, կարողացան իմ աշխատանքը գնահատել: Լավագույն օրինակը Հաղարծին գյուղն է, որ Դիլիջանի վարչական տարածքի մեջ է մտնում և առաջին անգամ էր ընդգրկվել Իջևանի թիվ 130 ընտրատարածքի կազմում: Ես այդ գյուղի համար դեռ նոր պետք է աշխատեմ: Նրանք հոգսեր ունեն, որոնք Իջևանի համար վաղուց լուծված են: Բայց, ըստ երևույթին, այն, ինչ արդեն կատարվել է, լուծվել է, սովորական է դարձել: Նրանք կողքից դա տեսել են: Նրանք էլ ականատեսներով իրենց ձայները ինձ տվին: Ես շնորհակալ եմ և ինձ ձայն տվողներից, և չտ-

ներ են գնում, որից դժգոհում են ոչ միայն խորհրդարանի պատգամավորները, այլև ժողովուրդը:

Ինչ վերաբերում է շրջգործկոմի նախագահի իմ ծրագրերին, դրանք շատ են: Ես անհիմն խոստումներ տալ չեմ սիրում: Նույնիսկ իմ նախընտրական ծրագրում եմ դա գրել: Դրանք պայմանավորված են մեր հանրապետության սոցիալ-տնտեսական իրավիճակով, արցախյան հարցի կարգավորմամբ, ԼՂՀ կարգավիճակի որոշմամբ, շրջափակման, վառելիքի, էներգիայի, ֆինանսական ճգնաժամերի վերացմամբ: Ինձ համար և որպես Ազգային ժողովի պատգամավորի, և որպես շրջգործկոմի նախագահի հարցերի հարցը շարունակում է մնալ սահմանների պաշտպանությունը: Մարդու թշնամին անգամ պետք է մարդ լինի, ազգի թշնամին

հսկայական ավանդ եք դրել Տավուշի ու շրջանի բարեկարգման գործում, երկիր եք շենացրել, իսկ հիմա երեկ-մեկելօրվա նորելուկները հոխորտում են, թե տեսություն ենք կայացնում և այդ «կայացման» մեջ, ցավոք, հասկանում են, այժմյան քանդարարությունը...

– Բա չի՞ ցավում: Երբ մենք երկիր էինք կառուցում, այսօրվա Ձեր ասած հոխորտացողներն ո՞ւր էին... Ցանկացած տեսություն կարող է կառուցվել միայն անցյալի հիմքի վրա, անցյալից ժառանգածը պահել-պահպանելով: Երբ մենք գործկոմի շենքն էինք կառուցում, հույս ունեինք դրա շահագործումից հետո ներկայիս շենքը տրամադրել տպարանին, ստեղծել տպագրական հզոր բազա: Երբ ճոպանուղու կայանն էինք կառուցում, երազում էինք դիմացի սարալանջին հանգստի գոտի կառու-

ԳՈՐԾՈՒՂՈՒՄ

Թե ինչու չի ժպտում Ջեմմա Անանյանը

Իջևանի շրջանային խորհրդի նախագահ Ջեմմա Անանյանին հանդիպեցի Ազգային ժողովի առաջին նստաշրջանի նախօրեին: Տիկին Անանյանն ինձ ընդունեց վաղեմի ծանոթի ջերմությամբ, համաձայնեց հարցազրույց տալ «Ազգին»: Իջևանում գտնված մի քանի օրերի ընթացքում մենք հանդիպեցինք երեք անգամ, ամենաբազմազան հարցերի շուրջ զրուցելով շուրջ 5 ժամ: Այդ ամենն ընթերցողին ներկայացնելը անհնար է և անիմաստ. շատ խնդիրների վերաբերյալ տիկին Անանյանի կարծիքներին ու տված գնահատականներին կփորձեմ անդրադառնալ այլ հրապարակումներում, իսկ այժմ համառոտակի շարադրում եմ մեր գլխավոր հարցերը, որ մենք շոշափեցինք: Նախապես ցանկանում եմ շնորհակալություն հայտնել նրան՝ ոչ միայն մարդկային վերաբերմունքի, այլև անկեղծ զրույցի համար, որը հաճախ չի պատահում ամենատարբեր մակարդակների պետական պաշտոնյաների ու լրագրողների միջև...

նում ձևի համար էին ձեռք բարձրացնում, ապա մեր անցած Գերագույն խորհուրդը իսկապես պատմական նշանակություն ուներ իր ընդունած Հռչակագրով, բազմաթիվ օրենքներով: Դուք, իհարկե, կարող եք ասել, որ դրանց մի մասը չի կատարվում: Դա ճիշտ է: Կարող եք ասել, որ դրանց մի մասն անկատար է: Դա էլ ճիշտ է: Բայց դրանք պետք է կատարյալ դառնան, պետք է աշխատեն. ես դրանում համոզված եմ:

– Նոր ձևավորված Ազգային ժողովը, իր ոչ պրոֆեսիոնալ կազմով, կարո՞ղ է դրան հասնել:

– Անցած Գերագույն խորհրդում երկար ժամանակ քննարկվում էր այնպիսի՞ Ազգային ժողով լինի, թե՞ պրոֆեսիոնալ: Ես միշտ դրան անդրադառնում եմ, որովհետև դա առանցքային հարց է: Համատեղել Ազգային ժողովի պատգամավորի և շրջգործկոմի նախագահի աշխատանքը (ինչո՞ւ միայն գործկոմի նախագահի, այնտեղ կան բազմաթիվ տնօրեններ, այլ բնագավառների ղեկավարներ), հեշտ չէ: Անցած Գերագույն խորհրդում ես միշտ հարց էի դնում, որ կողմնակից եմ պրոֆեսիոնալ Ազգային ժողովին: Ռուսները խոսք ունեն. օրենսդիր մարմինը պետության սիրտն է, գործադիր մարմինը նրա ուղեղը: Պետության ղեկավարը, գլուխը նախագահն է: Գլուխը, ուղեղը և սիրտը իրարից առանձին օրգաններ պետք է աշխատեն: Դա նոր եմ կարդացել, որ ինձ խորհելու, մտորումների տեղիք է տալիս: Մեր նախագահն էլ նույնը ունեցավ և ասաց, որ ճիշտը պրոֆեսիոնալ խորհրդարանն է, բայց այս փուլում պետք է առայժմ այսպիսին լինի: Իսկ իմ ելույթից հետո բոլոր գործկոմների նախագահները, նաև խոշոր ձեռնարկությունների տնօրենները դիմեցին հանրապետության նախագահին, որ իրենք ինձ հետ համաձայն չեն: Դեռ կշտամբանքներ էլ եղան, թե ես, լինելով գործկոմի նախագահ, ինչո՞ւ եմ դեմ, որ գործկոմների նախագահները Ազգային ժողովի անդամ լինեն: Ես պատճառաբանում էի, որ նկատի չունեմ իմ անձնական շահը, ես ելնում եմ պետության շահերից: Օրենսդիր աշխատանք կատարելու համար հարկավոր է ամբողջովին կենտրոնանալ, և հետո կարևոր է, որ պատգամավորն անկախ լինի...

– Դուք կարողացե՞լ եք անկախ կեցվածք պահպանել: Հաճախ, ներքուստ հիանալով զանազան հարցերի քննարկման ժամանակ Ձեր ցուցաբերած շիտակությամբ, եղել են հարցեր, որոնց առթիվ

թությամբ այդ դրույթն արդեն վավերացված է. գալիք Ազգային ժողովը լինելու է պրոֆեսիոնալ: Այդ դեպքում, գլխադասեր բոլորը չեն ձգտի լցվել այնտեղ: Կառաջադրվեն մարդիկ, ովքեր պետք է իսկապես նստեն և օրենքներ գրեն, մշակեն: Գալիք Ազգային ժողովի ձևավորումը ավելի կհեշտանա:

– Ներկա ընտրությունները այդպիսին չէի՞ն:

– Ներկա ընտրությունները չափազանց դժվարին էին: Մրցապայքարի ընթացքում տեղի ունեցան շատ անբարոյական բաներ, որոնք անհանգստություն են պատճառում: Երբ ընտրվելուց հետո իմ հեռուստաելույթում շնորհակալություն էի հայտնում ընտրողներին, նկատի ունեի նրանց, ովքեր չենթարկվեցին ոչ մի ճնշման և իրենց անկաշառ ձայներով ապահովեցին իմ հաղթանակը:

– Ներեցեք, տիկին Անանյան, սա առաջին դեպքն է, համենայն դեպս իմ պրակտիկայում, երբ հաղթողն է դժգոհում ընտրապայքարից, սովորաբար այդպես տրտնջում են պարտվածները...

– Ես չեմ տրտնջում, ասում եմ ճշմարտությունը: Երբ ինձ շնորհավորողներին զանգահարեմ, պետք է որ 10-15 հազար ձայն ստացած լինեի կամ առնվազն միաձայն անցած լինեի: Բայց ես հավաքել եմ 5400 ձայն, մերձավոր մրցակցից մի 1400 ձայնով ավելի: Այսպես էլ է լինում, դա է կյանքը, թեև տգեղ է: Ընտրապայքարի ժամանակ զարմանքով տեսնում էի, որ իմ դեմ անվայել խարդախություն են տանում այնպիսիք, որոնց միայն անշահախնդրորեն սատարել եմ: Թվում է, նրանք ինձնից շատ գոհ պետք է լինեին: Բայց մեծերն ասում էին՝ չէ, տիկին Անանյան, էս մեկը էն մյուսի քավորն է, էն մյուսը մի երրորդի հետ բիզնես է անում, էն երրորդն էլ մի չորրորդի սանիկն է... Ես, որ ամբողջ կյանքում աշխատել եմ հաշվի չառնելով ոչ քավոր ու քավորական, ոչ սանիկ ու սանահեր, զարմում էի: Աչքերեցի մի պատասխան ունենք, ասում էր տիկին Անանյան, Դուք ամենակարևոր ժողովրդին տեր եք կանգնել, հենց նրանք էլ Ձեզ կընտրեն: Իմ համոզմունքը այն էր, որ ժողովուրդը դուրս գա ընտրության: Ես գիտեի, որ այդ դեպքում պաշտոն ունեցողներն էլ երբ հետո քաշվեն, մարդիկ լինեն, որ 5 լարի վրա խաղան

վողներից, որոնց մաղթում եմ առողջություն. մեր ժողովուրդն է, թող իրենք մտածեն, թե ո՞րն է ճիշտ և ո՞րը սխալ: Երբ ընտրապայքարը նորմալ, քաղաքակիրթ եղանակներով ընթանար, զուգե մտահոգվելու և այսպես ասելու կարիք չէր լինի: Բայց հենց այն պատճառով, որ իմ դեմ ձեռնարկվում էին ամենաանբարոյական միջոցները, իմ հաղթանակը դառնում է առավել թանկ ու նշանակալից:

– Այժմ, տիկին Անանյան, դառնանք ձեր առօրյա հոգսերին և որպես Ազգային ժողովի պատգամավոր, և որպես շրջգործկոմի նախագահ: Ի՞նչն է Ձեզ ամենից շատ մտահոգում:

– Ազգային ժողովում բազմաթիվ կուսակցությունների ներկայացուցիչներ են լինելու...

– Իսկ ընդդիմադիրների թվաքանակի պակասը Ձեզ չի՞ անհանգստացնում:

– Ոչ, չի անհանգստացնում: Կարևորը որակն է, քանակը չէ: Ազգային ժողովում ես ակնկալում եմ արդյունավետ աշխատանք: Ես կուսակցական որևէ խմբակցության մեջ չեմ լինելու: Անկախ պատգամավորի կարգավիճակն իմ աշխատանքն ավելի է հեշտացնում: Ես կողմ եմ քվեարկելու ցանկացած կուսակցական խմբի ներկայացրած այն օրինագծին, որոշմանը, որը իմ համոզմամբ բխում է ժողովրդի շահերից: Բազմակուսակցությանը ես կողմ եմ: Բայց կողմ չեմ, երբ կուսակցությունների միջև անդադար բանավեճ-

էլ պետք է մարդկություն ունեցող ազգ լինի: Երբ մենք Եվրոպայի քարտեզում տեղավորված լինեինք, մեր թիկունքին մերձավորության երկրները լինեին կամ Ֆրանսիան, մի խոսքով քաղաքակիրթ պետություններ լինեին, մենք կիմանայինք, որ նրանց հետ բանակցությունների սեղանի շուրջն ենք նստել, նրանք այս բանը խոստացել են, ուրեմն կատարելու է: Բայց մենք այնպիսի թշնամի ունենք, որ չգիտես, թե ինչ անակնկալներ կարող է մատուցել: Դրա համար մեր սահմանները 100 կիլոմետր Իջևանում, 200 կիլոմետր էլ Տավուշում ու Կրասնոսելսկում, պետք է միշտ ամուր փակի տակ պահել: Ճիշտ է, Հայոց բանակը կա, մեր հոգսերը այդ առումով պակասել են, բայց բանակն էլ ահագին հոգսեր ունի: Պետք է բանակին սատար լինել: Պետք է սահմանամերձ գյուղերի հոգսերը հոգալ: Ծանր է նրանց վիճակը: Հողը տրվել է գյուղացուն, բայց նա չի կարողանում ինչպես հարկն է մշակել: Վարում-ցանում ենք, բայց անցյալ տարի 150 հեկտար չկարողացանք հնձել: Եվ դեռ քննադատվում ենք, որ հողի վարձը չգանձող շրջան ենք: Շնորհակալություն վարչապետին, երբ կառավարությունում ներկայացրի, որ սահմանամերձ գյուղերում 150 հեկտար չի հնձվել, որ ամբողջ ձմռան ընթացքում մենք նրանց մի գրամ ալյուր չենք կարողացել տալ, բարոյական ի՞նչ իրավունքով գյուղացիներից հողի վարձ գանձեմ, կամ երբ ջրհան կայանները չեն աշխատում, ավերված են, երբ հողերը դառնում են անջրդի, ինչպե՞ս կարելի է նրանցից ջրի վարձը պահանջել (թեև, իհարկե, վարձերը սկզբունքորեն պետք է մուծվեն, պետությունը պահելու միջոցներից մեկն էլ այդ է), կառավարությունը որոշում ընդունեց պատերազմական գոտում գտնվող սահմանամերձ գյուղերից վարձ չգանձել: Մի խոսքով, ամեն նոր օր մի հոգս է բերում: Ասեմ, որ նախկին ծանրաբեռնվածությունը չկա, երբ 24 ժամը չէր բավականացնում կառուցելու-բարեկարգելու այն ծավալները չկան: Մեր կառուցվածները ու անավարտ շինություններն են հիմա քանդվում, չենք կարողանում պաշտպանել ինչպես հարկն է...

– Ձեր սիրտը չի՞ ցավում, ախր

ցել: Կիսատ մնացին: Պիտի պահպանել, մինչև լավ ժամանակներ գան, որ դրանց շինարարությունը շարունակենք: Իսկ այժմ առօրյան, առտնին հոգսերը խեղդում են: Օրինակ, 64 զոհված ունենք, որոնց ընտանիքներին այս կամ այն չափով տիրություն անելը յուրաքանչյուրիս հոգու պարտքն է, ցանկացած մեծ ու փոքր իշխանության խնդիրը: Տա Աստված, որ այս խաղաղությունը երկար տևի, ամեն ինչ շատ լավ լինի, բայց այդ ընտանիքների մայրերի, հայրերի, կանանց, երեխաների ողնաշարը ջարդված է, նրանց պետք է նեցուկ լինել: Այդ նպատակով ստեղծվել է «Արավենի» բարեգործական ընկերությունը, որի նախագահը հասարակական կարգով ես եմ, տնօրենը Փայտյան Ալբերտն է: Բազմաթիվ տեղերից խնդրելով հնարավորը բերում ենք, հասցնում մեր հովանավորյալներին, բայց իմ մրցակիցների մեջ մարդ գտնվեց, որ ամեն ինչը թողած ստուգման ենթարկեց «Արավենի» գործունեությունը, որի ընթացիկ գումարը 2000 դոլարի սահմաններում է, այսինքն կոմպակտ բանանով զբաղվողների մեկ օրվա «վաստակը»... Ասենք, ինչո՞ւ մեկ օրվա, խոշոր մասշտաբի գողեր կան մեկ ժամում են այդքան «վաստակում»... Ինչևէ, «Արավենին» էլ պետք է ապավեն կանգնենք, որովհետև այնտեղ ոչ միայն զոհվածների երեխաներն են, այլ ծնողազուրկ երեխաները, միակողմանի ծնողազուրկները, հաշմանդամները, 5 և ավելի երեխա ունեցող ընտանիքները... Ամեն օր մի երեսուն հոգի ինձ մոտ ընդունելության է գալիս, շաբաթ օրը հայտարարել ենք «բաց դռների» օր, մարդկանց ենք ընդունում, ամենաբազմազան հարցեր լուծում կամ մերժում և, այնուամենայնիվ, ժամանակը չի հերիքում: Մենք շատ լավ ժողովուրդ ունենք: Նույնիսկ մերժելու դեպքում նրանք իրենց հոգսերն անտրտունջ են տանում, որովհետև հասկանում են, որ ոչ թե չեմ ուզում իրենց օգնել, այլ չեմ կարողանում...

Մի անգամ հեռուստահաղորդում էին պատրաստում և առաջին հարցը, որ ինձ տվեցին, այս էր. «Տիկին Անանյան, մենք խորհրդարանում էլ ենք Ձեզ տեսնում, ինչո՞ւ Դուք չեք ժպտում»: Ի՞նչ պատասխանեմ: Դե, որ ժպտալու գա՝ կժպտամ, էլի: Էս քանի ցավ ու հոգսի մեջ ի՞նչ ժպիտ...

– Շնորհակալություն զրույցի համար, տիկին Անանյան, բայց թույլ տվեք բարեմաղթել, որ Դուք ժպտալու առիթներ շատ ունենաք:

ՌՈՒԶԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

հրատապ

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

«Փարոս-2»-ը «Փարոս-1»-ի շարունակությունն է

Կամ ընտանիքների կարիքավորության չափանիշի որոշումը սոցիալական քաղաքականության հիմք

«Փարոս» ծրագիրը ԱՄՆ-ի միջազգային զարգացման գործակալության ռեսուրսներով ու Հայ առաքելական եկեղեցու ԱՄՆ-ի Արևելյան թեմի Հայ օգնության ֆոնդի միջոցով իրականացնում է Հայաստանի աշխատանքի և սոցիալական ապահովության նախարարությունը: Ծրագրի հիմնական խնդիրը ընտանիքների կարիքավորության աստիճանի որոշումն ու գնահատումն է, այդ տվյալները յուրաքանչյուր բարեգործական կազմակերպությանը տրամադրելը: Այժմ «Փարոս»-ը սկսում է իր աշխատանքների երկրորդ փուլը: «Փարոս-1»-ի ժամանակ, չնայած մամուլով և հեռուստատեսությամբ բազմաթիվ ազդագրերին, գրանցվեց հանրապետության ընտանիքների ընդամենը 60 տոկոսը: Չի կարելի ասել, որ մնացած 40-ը ապահով խավն էր, որը հարկ չհամարեց «անհանգստացնել» դրսի աշխարհին, ինչպես չի կարելի ասել, որ գրանցվածների թվում միայն անապահով ընտանիքներ են: Իհարկե, վերջին մասին աշխատանքի ու սոցիալական ապահովության առաջին փոխնախարար Գագիկ Եգանյանը չհամաձայնեց, չնայած հաճախակի հանդիպող այն փաստերին, որ խիստ ճկուն մեր ժողովուրդը կարողանում է ամեն հնարավոր տարբերակ օգտագործել՝ օգտվելու «երկնքի մանանայից», և շատերը՝ ոչ միայն մի ակունքից: Այնուամենայնիվ նա ընդունեց, որ չնայած գրանցումները դեռևս կատարվում են մարդկանց բանավոր հայտարարությունների հիման վրա, բայց դա չի նշանակում, որ ամեն ինչ «հալած յուղի տեղ են ընդունում»: «Հետագայում, երբ «Փարոս»-ը լինի ավելի լիակատար և ամբողջական համակարգ, կարծում եմ, բոլոր բարեգործական կազմակերպությունները իրենց բաշխումները կատարելու համար կցանկանան օգտվել այդ համակարգից, քանի որ դա ավելի արդարացի է ու նպատակային»: Վերջերս ստացվել են նոր գումարներ, որոնք թույլ են տալիս սկսել ծրագրի երկրորդ փուլը: Ներկայացնում ենք հարցազրույց պարոն Գագիկ Եգանյանի հետ:

— Սկսելով «Փարոսը», մենք երեք փուլ էինք նախատեսում: Անցած հիշում եք, որ անցած տարվա օգոստոս-սեպտեմբեր ամիսներին սկսվեց առաջին հիմնական փուլը, երբ մենք գրանցեցինք հանրապետության ընտանիքների 60 տոկոսը և փորձեցինք գնահատել նրանց կարիքավորությունը: Բնականաբար կյանքն առաջ է ընթանում, և ընտանիքների կազմում ու սոցիալական վիճակի մեջ տեղի են ունենում շատ փոփոխություններ: «Փարոս-2»-ը նախատեսված է այդ փոփոխությունների գրանցման համար, ինչպես նաև նոր գրանցումների հնարավորություն կստեղծի, քանի որ դեռ շատ ընտանիքներ այս կամ այն պատճառով չեն հասցրել գրանցվել:

— Այս տարի տեղի ունեցավ «Փարոս» ծրագրի փորձարկումը: Ի՞նչ ցույց տվեց այն: Արդյոք շատ չե՞ք զբաղվում ամենատարբեր գրանցումներով մոռանալով մարդկանց կոնկրետ օգնություն ցույց տալու մասին:

— «Փարոս» ծրագրի փորձարկումը կատարվեց 20-ական լիտր նավթ 50 հազար ընտանիքների բաշխելով: Արդյունքները ցույց տվեցին, որ «Փարոսի» հիմքում դրված մոտեցումները իրական կյանքից շատ չեն տարբերվում, և որ կարիքավոր ընտանիքները հիմնականում ընդգրկված են ծրագրում:

— Բայց չէ՞ որ եղան դեպքեր, երբ նավթը ստացան նրանք, ովքեր դրա կարիքը չունեին և բնականաբար չստացան կարիք ունեցողները: Ի՞նչ կարելի է անել, որ մարդիկ համոզված լինեն, թե «Փարոսի» միջոցով պահպանվում է սոցիալական արդարությունը:

— «Փարոսը», որպես նոր ստեղծվող ծրագիր, չէր կարող պատասխանել այն բոլոր հարցերին, որոնք առաջ է քաշում կյանքը: Բայց որ այն մարդասիրական օգնության բաշխման գործող համակարգերից մի քանի քայլ առաջ է, դրանում կարելի է չկասկածել: Ցավոք, «Փարոս» համակարգով չենք կարող ճշգրիտ հաշվել մարդկանց եկամուտները: Դա որոշ կազմակերպությունների, գերատեսչությունների խնդիրն է, մասնավորապես պետական հարկային տեսչության խնդիրը: Վերջերս հանրապետության կառավարությունը որոշում է ընդունել եկամուտների հայտարարագրերի մասին, որը շատ կնպաստի մեր գործը: Բայց առայժմ պետք է հավատանք մարդկանց բանավոր հայտարարություններին: Իհարկե, առանձին դեպքերում սոցիալական ծառայություններին իրավունք է վերապահված ուսումնասիրություններ կատարելով ստուգված բարեկեցիկ ընտանիքներին հանել ցուցակներից: Իսկ եթե քաղաքացին ոչ ճիշտ տեղեկություններ է տվել ընտանիքի եկամուտների և կազմի վերաբերյալ, այդ դեպքում առնվազն մեկ տարի կզրկվի որևէ մարդասիրական օգնություն ստանալու հնարավորությունից:

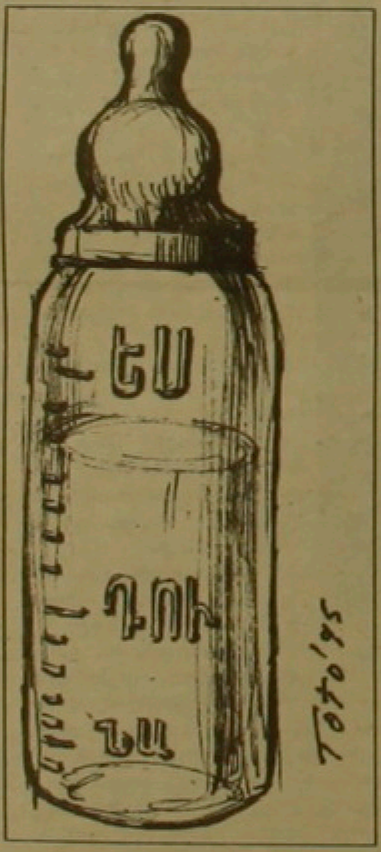

— Պարոն Եգանյան, ցուցակագրումն իր հերթին, բայց մարդիկ սպասում են կոնկրետ օգնության: Արդյոք «Փարոս» ծրագրով առաջիկայում կլինի՞ որևէ օգնություն:

— Մի կարևոր հանգամանք. «Փարոսում» ցուցակագրվելը չի նշանակում, թե պետք է ստանալ որևէ օգնություն: Բայց գրանցվելն անհրաժեշտ է այդ օգնությունը ստանալու համար:

«Փարոսի» հաջորդ փորձարկումը կախված կլինի, թե մեր երկիրը երբ կստանա հաջորդ մեծածավալ մարդասիրական օգնությունը: Դա, կարծում եմ, չի ուշանա:

— Երևի պետք է այնպես հասկանալ, որ «Փարոսը» նախևառաջ հանրապետության սոցիալական քարտեզը կազմելու փորձ է:

— Այո: Կրկնում եմ, «Փարոսը» նպատակ ունի ընտանիքների կարիքավորության աստիճանը որոշել որոշակի չափանիշներով: Այն մարդասիրական օգնությունները բաշխելու յուրահատուկ կանոնակարգ է դառնալու: Եվ ոչ միայն դա: «Փարոսը» կներկայացնի ընտանիքների անդամների սոցիալական վիճակը և թույլ կտա որոշել նրանց և վերջին հաշվով ընտանիքին օգնություն ցույց տալու ձևն ու միջոցները:

— Հասարակական կարծիքը նաև այսպիսի դիրքորոշում է արտահայտում, որ «Փարոսի» հետ վերջացան ամեն տեսակի մարդասիրական օգնությունները:

— «Փարոսը» որևէ օգնության հետ կապ չունի: Երբ օգնություն գա, կբաշխվի կամ «Փարոսի» ստեղծած կամ նախկին համակարգով: Քանի դեռ «Փարոսը» լիովին կազմավորված չէ, շատ միջազգային կազմակերպություններ շարունակում են բաշխումը կատարել նախկինի նման, և «Փարոսը» նրանց չի խանգարում:

Հաճախ ծրագիրը ճիշտ չի հասկացվում. այն միայն մարդասիրական օգնություններ բաշխելու համար չէ: Ծրագիրը երկրում արդարացի և նպատակային սոցիալական քաղաքականություն վարելու հիմք է: Սրանից հետո նպաստները և օգնությունները սոցիալիստական սկզբունքներով հավասար բաշխելու փոխարեն «Փարոսի» օգնությամբ կտրվեն խիստ կարիքավորներին:

— Ե՞րբ է սկսվում «Փարոս-2»-ը և ե՞րբ կավարտվի:

— Սկիզբը կարելի է համարել այս հուլիսը: Ծրագիրը նախատեսված է մեկ տարվա համար և կունենա մի քանի փուլ: Առաջիկա փուլը առաջին անհրաժեշտության փաստաթղթերի, սոցիալական անձնագրերի տպագրության ժամանակն է ընդգրկելու: Այնուհետև կանցկացվի ծառայության աշխատակիցների ուսուցում: «Փարոս-1»-ը մղում է այս առումով նաև ճշգրտումներ կատարել: Կարծում եմ, օգոստոսի 2-ից կսկսվեն նոր գրանցումները, որոնց մասին կտեղեկացնենք զանգվածային լրատվության միջոցների օգնությամբ: Գրանցման փուլը կտևի մեկ-երկու ամիս: Նոր, բարձրացված տեղեկությունների հիման վրա կկատարվի հանրապետության ընտանիքների կարիքավորության աստիճանի գնահատումը: Կարծում եմ, որ «Փարոս-2»-ի ամբողջական պատկերը կունենանք այս տարվա վերջին:

— Արդյոք մարդկանց հավատը այս ծրագրի նկատմամբ ավելի մեծ չէ՞ր լինի, եթե մարդասիրական օգնությունը բաշխվեր հենց ծրագրի շրջանակներում:

— Անշուշտ, դա կլինի յուրօրինակ ստանդարտի փորձարկում, որը «Փարոսի» կենսունակ լինելու ամենաճշմարտացի փաստարկը կլինի: Իհարկե, մարդասիրական օգնությունները կարելի է բաշխել նախկին համակարգով: Կարևորը ավելի ամբողջական վիճակագրական տվյալներ ունենալն է: Այդ դեպքում միայն համապետական ծրագիր մշակելու և վարելու մասին կարելի է խոսել: Իսկ այդպիսի ծրագիր մենք անպայման կունենանք:

Ս. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ

Զորամասերի հրամանատարները կանցկացնեն «բաց դռների օր»

ՀՀ պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանը հրաման է արձակել զորամասերի հրամանատարների կողմից անցկացվելիք «բաց դռների օր» սահմանելու մասին:

Զինծառայողների ու նրանց ընտանիքների անդամներին, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներին զորամասերի (հիմնարկների) հրամանատարների կողմից անձնական հարցերով ընդունելու, նրանց բողոքներն ու դիմումները քննարկելու, ինչպես նաև ծագած խնդիրները ժամանակին լուծելու նպատակով յուրաքանչյուր ամսվա վերջին շաբաթ օրը սահմանել «բաց դռների օր»: Ընդունելությունը պետք է իրականացնեն անձամբ զորամասերի (հիմնարկների) հրամանատարները, ժամը 9-ից մինչև 18-ը:

Զորամասերի հրամանատարներն ու հիմնարկների պետերը, որոնք անձնական պատասխանատվություն են կրելու այցելուների ընդունելությունը կազմակերպելու համար, պարտավոր են. զինծառայողների և այլ քաղաքացիների համար ստեղծել բոլոր անհրաժեշտ պայմանները՝ առաջարկություններով, դիմումներով և բողոքներով, գրավոր ու բանավոր ձևով դիմելու համար:

Սահմանված ժամկետներում որոշում ընդունել զինծառայողների, նրանց ընտանիքների անդամների և քաղաքացիների առաջարկությունների, դիմումների ու բողոքների վերաբերյալ:

Ուշադիր պարզաբանել առաջարկությունների, դիմումների, բողոքների էությունը, անհրաժեշտության դեպքում անհրաժեշտ փաստաթղթեր պահանջել, տեղերում ստուգման նպատակով աշխատակիցներ գործուղել և այլ միջոցներ ձեռնարկել հարցի օբյեկտիվ, լիովին ու համակողմանի լուծման համար: Ըստ առաջարկությունների, դիմումների և բողոքների՝ օրինական ու հիմնավոր որոշումներ կայացնել, ապահովել այդ որոշումների ժամանակին ու ճշգրիտ կատարումը: Դիմողներին գրավոր կամ բանավոր տեղեկացնել նրանց կողմից ներկայացված առաջարկների, դիմումների, բողոքների մասին ընդունված որոշումների վերաբերյալ, իսկ մերժման դեպքում նշել պատճառները, դիմողների խնդրանքով պարզաբանել բողոքարկման կարգը: Եթե անձնական ընդունելության ժամանակ տվյալ զորամասի (կամ հիմնարկի) տնօրինությունից դուրս հարցեր են ծագում, որոնք անկարող է լուծել ընդունողը, ապա այդ հարցերը 5 օրվա ընթացքում ուղարկվում են այն վերադաս ատյաններին և այն ղեկավար անձանց, որոնց իրավասության տակ են դրանք՝ որոշումներ կայացնելու նպատակով: Պարբերաբար վերլուծել և ընդհանրացնել առաջարկությունները, դիմումները, բողոքները, որոնք պարունակում են ննան ադասական դիտողություններ, ժամանակին բացահայտելու և վերացնելու նպատակով այն պայմանները, որոնք պատճառ են հանդիսանում զինծառայողների ու այլ քաղաքացիների իրավունքների ու օրենքով պաշտպանված շահերի խախտումների համար:

Խորհրդային օրենքները գործո՞ւմ են

Խորհրդային կարգավիճակից մեզ ժառանգություն հասած բազմաթիվ օրենքներ, գործելով մինչև օրս, ակամա կոչված են օրինականացնելու ժողովրդավարության սկզբունքներին հակասող այս կամ այն դրսևորումը: Նման օրենքներից է սպալինյան ոգով ներծծված իրավական այն ակտը, ըստ որի զավակները պատասխանատու են ծնողների հանցանքների համար:

Մասնավորապես, ներկայումս ՀՀ քաղաքացին չի կարող մտնել ծառայության ներքին գործերի համակարգ, եթե նրա ծնողը կամ որևէ հարազատ նախկինում եղել է դատված: Նման մոտեցումը դուրս է ժողովրդավարության սահմաններից և խախտում է գործող Սահմանադրության համապատասխան կետերը: Հիմնական օրենքի համաձայն՝ «Պետությունն ապահովում է մարդու իրավունքների և ազատությունների պաշտպանությունը Սահմանադրության և օրենքների հիման վրա՝ միջազգային իրավունքների սկզբունքներին ու նորմերին համապատասխան» (գլուխ 1, հոդված 4): Այնուհետև, Սահմանադրության նույն գլխի թիվ 6 հոդվածում կարդում ենք. «Սահմանադրությանը հակասող ճանաչված օրենքները, ինչպես նաև Սահմանադրությանը և օրենքներին հակասող ճանաչված այլ իրավական ակտերը իրավաբանական ուժ չունեն»: Ակնհայտ է, որ Սահմանադրությամբ առաջնորդվելու դեպքում պետք է չեղյալ համարվի նախկին օրենքը, որն ըստ էության սահմանափակում է անձի ազատությունը մասնագիտություն ընտրելու գործում: Մինչդեռ, զարմանալի օրենքը ուժի մեջ է և այսօր էլ կիրառություն է գտնում:

1978-ին ծնված Գևորգ Աբրահամյանը անցյալ տարի անհաջող փորձ է արել ընդունվել միլիցիայի բարձրագույն դպրոց: Ընդ որում ընդունող հանձնաժողովի որևէ ներկայացուցիչ չի տեղեկացրել դիմորդին հիշյալ օրենքի գոյության մասին, և Գևորգ Աբրահամյանը մասնակցել է բոլոր քննություններին: Այլ հարց է, որ նա չի ապահովել գիտելիքների անհրաժեշտ մակարդակը և դուրս է մնացել ընդունվածների ցուցակից: Այս տարի Գևորգ Աբրահամյանը կրկին որոշել էր մասնակցել նույն դպրոցի քննություններին և իր փաստաթղթերը ներկայացնում է ընդունող հանձնաժողովին: Հանձնաժողովը թղթերն ընդունում է, սակայն, երբ հուլիսի 12-ին Գևորգ Աբրահամյանը այցելում է դպրոց քննական թերթիկ ստանալու, նրան հայտնում են, որ «հետ վերցնի ներկայացված փաստաթղթերը»: Բանն այն է, որ

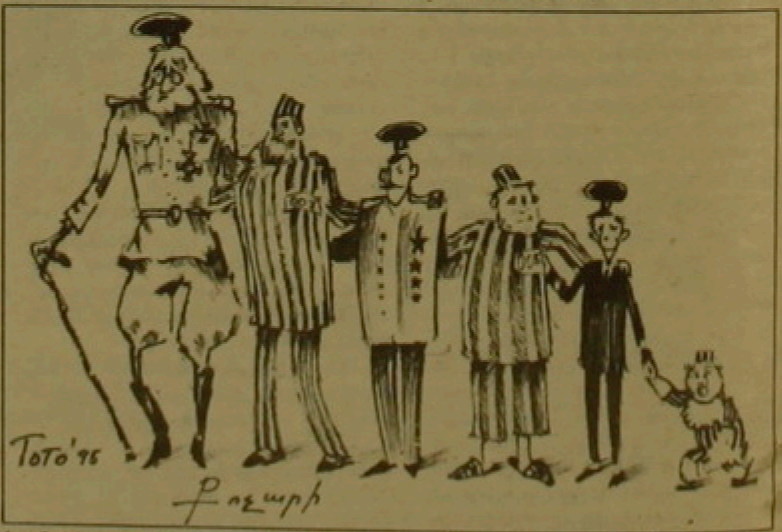

տղայի հայրը՝ Արամ Աբրահամյանը, իրոք եղել է դատված: Ինչպես տեղեկացանք միլիցիայի բարձրագույն դպրոցի տնօրեն պարոն Օսկանյանից, տվյալ դպրոցի ուսանողները միևնույն ժամանակ դիտվում են որպես ներքին գործերի համակարգի ծառայողներ, ուստի և ենթարկվում են խորհրդային ծագում ունեցող այդ օրենքին: Նշենք նաև, որ Գևորգ Աբրահամյանի հայրը, ազատազրկման ժամկետը լրանալուց հետո, 1983-ին բաժանվել է կնոջից և կազմել նոր ընտանիք: Այստեղից, պարզվում է, որ իրավաբանորեն արդարացված է, որ հորը բնավ չտեսած որդին փաստորեն մեղսակից է դառնում ծնողի արարքին: «Հետաքրքիրը» նաև այն է, որ 1994-ին Գևորգ Աբրահամյանին, ինչպես նշեցինք, չեն տեղեկացրել այդ մասին, և օրենքը հիշվել է միայն 1995-ին: Ըստ էության, տվյալ դեպքում գործ ունենք Սահմանադրությունից անտեղյակ լինելու հետևանքով ծնունդ առած վճռի հետ:

Իսկ գուցե իրոք որդին պատասխանատու է հոր հանցանքի համար:

ԱՐԻՍ ՂԱԶԻՆՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

Արկադի Ղուկասյան. Գրաված տարածքները կվերադարձվեն փոխհատուցման դեպքում

Թոֆիկ Զուլֆուգարով. Լաչին, Շուշի, փախստականների վերադարձ

Հուլիսի 28-ին Ավստրիայում ավարտվեցին Մինսկի խմբի շրջանակներում անցկացվող հերթական հանդիպումները: «Ազատություն» ռադիոկայանը անդրադարձել է Բադենում անցկացված այդ բանակցություններին եւ իր հաղորդումներից մեկում հեռարձակել Լ.Ղ. պատվիրակության ղեկավար Արկադի Ղուկասյանի եւ Ադրբեջանի պատվիրակության ղեկավար փոխարտգործնախարար Թոֆիկ Զուլֆուգարովի հարցազրույցները:

Արկադի Ղուկասյան. -Այսօր հետաքրքիր իրավիճակ է ստեղծվել: Բոլորս խոսում ենք Լ.Ղ.-ի մասին, բոլորը վկայակոչում են Լ.Ղ.-ի ղեկավարության այս կամ այն հայտարարությունն ու վարքագիծը, բայց ոչ ոք չի ցանկանում սահմանել, թե ինչ ասել է Լ.Ղ., որն է այդ միավորի սահմանը: Ուստի ամեն կողմ յուրովի է մեկնաբանում գոյություն ունեցող հարցերը: Երբ Ադրբեջանը առաջ է քաշում փախստականների վերադարձի խնդիրը, ապա չհիշել Հյուսիսային Ղարաբաղից բռնագաղթվածների մասին չի կարելի: Դաշքեսանի, Խանլարի, Շամխորի շրջաններից, ինչպես նաեւ Գյանջայի աջակողմյան շրջանից բռնագաղթել է մոտավորապես 180 հազար հայ: Ընդ որում, այդ փախստականները ծանր վիճակում են: Սակայն միջնորդները կարծես թե մոռացել են նման խնդրի գոյության մասին: Մինչդեռ այն փախստականները, որոնց մասին փորձում է խոսել Ադրբեջանը այս հանդիպումների ժամանակ, իրավաբանական տեսակետից փախստականներ չեն կարող կոչվել: Նրանք ապրում են սեփական երկրում, զուրկ չեն ոչ սոցիալական հովանավորությունից եւ այլն: Ադրբեջանի պատվիրակությունը այս հանդիպումների ժամանակ իրեն հատուկ ոճով փորձում էր քննարկման առարկա դարձնել միայն այն հարցերը, որոնք առաջարկվել են Ադրբեջանի կողմից եւ ամեն կերպ խուսափում էր Լ.Ղ.-ի կարգավիճակի մասին խոսակցությունից: Սակայն քննարկումների ընթացքում Մինսկի խմբի անդամներին պարզ դարձավ, որ առանց կարգավիճակի խնդրի որեւէ առաջընթաց բանակցություններում չի արձանագրվի: Ես համոզված եմ, որ սա շատ բարդ խնդիր է, որ Լ.Ղ.-ի կարգավիճակի վերջնական որոշումը կարող է կայացվել տարիներ անց: Սակայն մի բան ակնհայտ է, եւ դա ընդունվում է Մինսկի խմբի համանախագահների եւ անդամների կողմից, որ անհրաժեշտ է Լ.Ղ.-ի անվտանգության երաշխիքներ ստեղծել: Մասնավորապես, խոսքը վերաբերում է Լ.Ղ.-ի սահմանների, ֆինանսական եւ տնտեսական համակարգի, քաղաքացիության հարցերին, այսինքն նույնիսկ երբ մեր ելակետն այն է, թե կարգավիճակը անորոշ հեռանկարային խնդիր է, ապա դա չի նշանակում, որ մինչ այդ Լ.Ղ.-ի կենսագործունեությունը պետք է մնա անկայունության պայմաններում: Մեր բազմաթիվ դիմումներում, թե, ըստ Ադրբեջանի, միջազգային որ սկզբունքներով է սահմանվելու Լ.Ղ.-ի առաջագա կարգավիճակը, այս երկրի ղեկավարությունը այդպես էլ որեւէ պատասխան չի տվել: Մենք ուղղել ենք եւ շարունակելու ենք ուղղել, որ պատերազմի կարգավորման միակ եղանակը հարցերի խմբավորման եղանակն է: Ցանկացած այլ մոտեցում պարզապես ժամանակի վատնում է: Մեր առաջարկն այն էր, որ առաջին փուլում անհրաժեշտ է ձեռնարկել զինադադարի ամրագրման եւ ռազմական գործողությունների չվերսկսման միջոցառումների համակարգ, իսկ երկրորդ փուլում միաժամանակյա սկզբունքներով պետք է լուծվեն բոլոր քաղաքական խնդիրները, այդ թվում կարգավիճակի, փախստականների եւ տարածքների վերադարձի մասին: Խոստովանենք, որ մեր առաջարկը առայժմ համարժեքորեն չի գնահատվում Մինսկի խմբի անդամների կողմից: Նրանք շարունակում են համարել, որ անվտանգության խնդիրները կարելի է լուծել այսօր, իսկ կարգավիճակի որոշումը հետաձգել մինչեւ Մինսկի համաժողովի գումարումը: Մենք չենք հրաժարվում որեւէ քննարկումից, սակայն համոզված ենք, որ ի վերջո բոլորը կհանգեն այն համոզմունքին, որ մեր առաջարկը միակ արդյունավետն է:

Թոֆիկ Զուլֆուգարով. -Ես համաձայն չեմ այն տեսակետին, թե Լ.Ղ.-ի կարգավիճակը այսօր առաջնայինն է: Նախապատվությունը տրվում է այն հարցերին, որոնք նախատեսվել էր քննարկման առարկա դարձնել դեռ Հելսինկիում, եւ այդ մոտեցումն այն է՝ կարգավիճակի քննարկման խնդիրը մինչեւ Մինսկի համաժողովը հետաձգելը կիսում են Մինսկի խմբի անդամներից շատերը: Այսօր քննարկման առարկա է հակամարտության մասնակիցների անվտանգության խնդիրը: Հայկական կողմը համարում է, թե անհրաժեշտ է խոսել Լ.Ղ.-ի անվտանգության երաշխիքների մասին, սակայն մեր կարծիքն այն է, որ միակողմանի երաշխիքները արդյունավետ չեն կարող լինել: Մեր կարծիքով, առաջնայինը այս հանդիպումներում պետք է լինեն Լաչինի եւ Շուշիի, ինչպես նաեւ զինված հակամարտության հետեւանքների վերացման խնդիրները: Անշուշտ, այդ խնդիրների շարքում նախեւառաջ պետք է վերադարձվեն գրավված տարածքները: Ադրբեջանցի փախստականները պետք է վերադառնան իրենց տները, ինչպես նաեւ անհրաժեշտ է մի շարք ռազմատեխնիկական հարցեր լուծել, մասնավորապես խոսքը վերաբերում է օտարերկրյա կանոնավոր զինուժի, ինչպես նաեւ կամավորների ու վարձկանների դուրսբերման Ադրբեջանի տարածքից: Խոսքը վերաբերում է Հայաստանի կանոնավոր բանակին: Անկախ այն բանից, ճանաչում են այդ փաստը, թե ոչ, մենք պնդում ենք, որ ռազմական գործողությունների մասնակից է եղել եւ այժմ էլ գտնվում է հակամարտության գոտում հենց Հայաստանի կանոնավոր բանակը:

Արկադի Ղուկասյան. -Բադենում ձախողվեց Ադրբեջանի փորձը բոլոր հարցերի քննարկումը բերել Լաչինի խնդրի հայտարարի տակ: Մենք կարողացանք կրկին ընդհանուր քննարկման առարկա դարձնել կարգավիճակի խնդիրը: Ինչ վերաբերում է միջնորդներին եւ ընդհանուր առմամբ Մինսկի խմբի տրամադրվածությանը, ապա նրանք անկեղծորեն ցանկանում են վերջնականապես դադարեցնել արյունահեղությունը մեր տարածաշրջանում: Սակայն զգալով ավելի է նկատվում, որ ամեն երկրի ներկայացուցիչ նախեւառաջ ղեկավարվում է սեփական երկրի շահերով: Այդ պատճառով միշտ չէ, որ նախապատվությունը լավագույն առաջարկին է տրվում: Ընդհանուր առմամբ, ամեն անգամ, երբ առաջարկվում է կարգավորման ինչ որ դեղատոմս, նկատվում է, որ միջնորդները չեն խորանում երեւույթների բուն էության մեջ: Նրանք փորձում են վերացնել հետեւանքները, չմտածելով դրանց պատճառների մասին: Օրինակ, այսօր տարածքների վերադարձի խնդիրը փորձում են ներկայացնել իբրեւ փրկություն բոլոր դժբախտություններից եւ մոռանում են, որ պատերազմը ընթանում էր եւ մինչեւ այդ տարածքների գրավումը: Պատճառների ու հետեւանքների ներքակցության նմանատիպ աղավաղումը երբեմն խառնաշփոթ է ստեղծում, որը ստիպված ենք լինում ամեն անգամ հաղթահարել: Դիվանագիտությունը պատերազմ չէ, այստեղ չկա գործերի առաջընթաց կամ բնակավայրերի գրավում: Սակայն մեկ փաստ անտեսել չի կարելի: Բանակցությունների եւ խորհրդակցությունների սկզբից ի վեր ավելի ու ավելի է աճում Լ.Ղ.-ի քաղաքական կշիռը: Ինչ վերաբերում է Ադրբեջանին, ապա, ըստ իս, այդ երկրի ղեկավարությունը գրավել է անարդյունավետ դիրք, փորձելով ստանալ ամեն ինչ եւ դիմացը ոչինչ չտալ: Որեւէ փոխզիջման նրանք համաձայն չեն: Եթե այսպես երկար շարունակվի, մենք պարզապես կհրաժարվենք նրանց հուզող խնդիրների մասին բանակցել ու կսառեցնենք այսօրվա դրությունը, մինչեւ Ադրբեջանը հասունանա առողջ երկխոսության համար: Կարծում եմ, որ Ադրբեջանի ղեկավարության նման քաղաքական պահվածքը բացատրվում է այն բանով, որ ժողովրդին տրվել են անիրականանալի խոստումներ եւ այժմ դժվար է խոստովանել սեփական սխալը:

Թոֆիկ Զուլֆուգարով. -Ցանկացած համաձայնագրի կենսունակությունը պայմանավորված է այն հանգամանքով, թե որքանով է այն բավարարում բոլոր մասնակիցներին: Այդ առումով անհրաժեշտ է գտնել համաձայնագրի արդարացիության, բարոյականության չափանիշը: Իմ գնահատմամբ, դա տարածաշրջանի ազգագրական պատկերի վերականգնումն է, սկսած 1987-1988 թթ. կարգավիճակով: Ցանկացած այլ համաձայնագիր, իմ կարծիքով, հետագայում կողմերից որեւէ մեկի մոտ կարող է առաջացնել քաղաքական վրեժխնդրության տրամադրություններ:

Արկադի Ղուկասյան. -Երբ խոսենք տարածքների վերադարձի մասին, ապա անհրաժեշտ է նշել, որ Ադրբեջանը եւս գրավել է ԼՂՀ-ի 20 տոկոսը: Դա Շահումյանի եւ մասամբ Մարտակերտի շրջաններն են: Այնպես որ, երբ մենք ենք տարածքներ վերադարձնելու, ապա նրանք էլ պետք է վերադարձնեն: Այո, մենք ասել ենք եւ կասենք, որ չունենք տարածքային պահանջներ Ադրբեջանից: Իսկ այսօրվա խնդիրն այն է, որ վերահսկելով գրավված տարածքները, մենք լուծում ենք եւ անվտանգության խնդիրները: Երբ մենք առանց էական երաշխիքների վերադարձնենք այդ տարածքները, ապա ճակատային գիծը կերկարի երեք անգամ, իսկ մենք ոչ այդքան ուժ ունենք, ոչ էլ միջոցներ, որպեսզի ապահովենք մեր բնակչության անվտանգությունը: Իհարկե, պատրաստ ենք վերադարձնել գրաված տարածքները, սակայն պահանջում ենք համարժեք փոխհատուցում: Օրինակ, ռազմական, երբ Հայաստանին միջազգային իրավունք տրվի վերահսկել մեր սահմանների անձեռնմխելիությունը եւ անհրաժեշտության դեպքում միջամտել: Ի դեպ, այդ խնդիրը լրջորեն քննարկվում է: Կամ քաղաքական փոխհատուցում, ինչը ասելով մենք հասկանում ենք Լ.Ղ.-ի անկախ կարգավիճակ:

Թոֆիկ Զուլֆուգարով. -Հայ ժողովրդի ինքնորոշումը արդեն կայացել է, եւ այդ ինքնորոշումների շղթան չի կարելի անվերջ շարունակել: Հակառակ դեպքում այն երկրներում էլ, որտեղ կա հայերի հիմնավորված բնակում, կսկսեն անկախություն պահանջել: Նույնը եւ կարելի է ասել ադրբեջանցիների մասին: Դա, իմ կարծիքով, խնդրի լավագույն լուծումը չի լինի: Ղարաբաղում ապրող ադրբեջանցիները եւ հայերը պետք է օրինակ ծառայեն տարածաշրջանի այլ ժողովուրդներին: Ես այսպես եմ պատկերացնում մեր ապագան:

Գեղեցիկ բառեր են, եւ այնուամենայնիվ, ո՞րն է Լ.Ղ.-ի այն կարգավիճակը, որին Ադրբեջանը համաձայն է: Այս հարցին Զուլֆուգարովը պատասխանեց Հեյդար Ալիեւի բառերով. նախկին Լեռնային Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզից շատ, անկախ պետությունից քիչ:

Ֆ. Մ.

ԿԱՀԻՐԵ

Եգիպտոսում զբոսաշրջությունը զարգանում է, չնայած ահաբեկիչների սպառնալիքներին

Եգիպտոսում զբոսաշրջության իսկական ալիք է սկսվել, չնայած, որ դեռ երեք տարի առաջ իսլամ արմատականները սպառնացել էին խափանել երկրի տնտեսության այդ ճյուղը:

Ընթացիկ տարվա առաջին ամիսներին Եգիպտոս այցելած զբոսաշրջիկների թիվը կազմել է 1,3 մլն մարդ՝ 24 տոկոսով ավելի, քան 1994 թ. նույն ժամանակամիջոցում: Զբոսաշրջության նախարար Մամդու ալ Բելթագուիի կարծիքով, դրան հաջողվել է հասնել հնարավոր զբոսաշրջիկների շրջանում հանգստի եռանդուն գովազդման շնորհիվ: Այդ նպատակով կառավարությունը մեկ տարում հատկացրել է 16,5 մլն դոլլար: «Մենք իրական տեղեկատվություն ենք տրամադրում Եգիպտոսի քաղաքական իրադրության եւ զբոսաշրջիկների անվտանգության ապահովման վերաբերյալ», պնդում է նախարարը:

Նրա կանխատեսման համաձայն այս տարի Եգիպտոս կայցելի 3 մլն զբոսաշրջիկ: Իսկ ռեկորդը սահմանվել էր 1992 թ., երբ այդ թիվը կազմել էր 3,2 մլն: Այս տարվա առաջին 5 ամիսներին օտարերկրացիների զբոսաշրջությունից ստացված եկամուտները կազմել են 837,7 մլն դոլլար, որ 38,7 տոկոսով գերազանցում է անցյալ տարվա ցուցանիշը: Զբոսաշրջության եկամուտները հաշվարկելիս հաշվի չեն առնվում «[illegible]» տեսական ավիաընկերությունների ուղեւորափոխադրումներից ստացվող շահույթը, այլ գարերի եւ էքսկուրսիաների վճարները:

Զբոսաշրջությունը Եգիպտոսի համար տարադրամի մուտքի երրորդ կարեւոր աղբյուրն է: 1993 թ. տնտեսության այդ հատվածին լուրջ վնաս հասցվեց, այն բանից հետո, երբ Հոսնի Մուբարաքի կառավարության դեմ պայքարող իսլամ ահաբեկիչները հայտարարեցին, թե օտարերկրացի զբոսաշրջիկների որս կսկսեն: Թեեւ 1992 թ. աշնանից զոհվել էր ընդամենը 8 օտարերկրացի զբոսաշրջիկ, արմատականների սպառնալիքները բավարար եղան, որպեսզի 1993 եւ 1994 թթ. Եգիպտոս այցելած զբոսաշրջիկների թիվը իջնի մոտ 2,5 մլն-ի:

Կառավարությունը պատասխան հարվածներ հասցրեց միանգամից երկու ճակատով. մի կողմից, արմատականների «Ջամա ալ Իսլամիա» խմբավորման հնարավոր ահաբեկչական հարձակումների օջախները սահմանափակեց Վերին Եգիպտոսի մի քանի փոքր շրջաններով, մյուս կողմից Եգիպտոսի իշխանություններն արտասահմանյան մի շարք խոշոր գովազդային գործակալությունների հետ գործակցություն սկսեցին Եվրոպայի, Ամերիկայի երկրներում եւ Ճապոնիայում Եգիպտոսի բարենպաստ նկարագրի ստեղծման համար:

«Ֆայնենշլ թայմս»

«ՍԱՆՏՈՒՐՍ»
ֆիրման առաջարկում է

10 ԱՆՄՈՌԱՆԱԼԻ ՕՐ ԿԻՊՐՈՍՈՒՄ
Բուլղարական «ՍԱՆՏՈՒՐՍ» ֆիրման յուրաքանչյուր 10 օրը մեկ կազմակերպում է ուղիղ թռիչք
ԵՐԵՎԱՆ - ԼԱՌՆԱԿԱ (Կիպրոս):
Զբոսաշրջիկների խմբերը արդեն հանգստանում են արեւաշող Կիպրոս կղզում
Առաջիկա թռիչքները՝ օգոստոսի 6,15,24-ին:

Բարձրակարգ հյուրանոց (ծովից 100մ հեռավորության վրա)
Երկտեղանոց համարներ (հեռախոս, հեռուստացույց, սառնարան, խոհանոց)
3-օրյա էքսկուրսիա ՊՈՐՏ - ՍԱՅԻԴ (Եգիպտոս) եւ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ կիպրական օվկիանոսային «Արիադնե» ջերմանավով:
Ուղեգրի արժեքը $460 + 96.000 դր.

Ֆիրման առաջարկում է նաեւ 2-շաբաթյա հանգիստ Բուլղարիայի «Զլատնի Պյասկի» ծովափում ($300 + 120.600 դր.) եւ մասնավոր վիլլաներ Նեսեբր առողջարանում ($420):

Վճարումը համարժեք դրամով, կանխիկ կամ փոխանցումով

«ԱՆԻ» հյուրանոց, 512, 523, 530 սենյակ
Հ.Պարոնյանի փ. 1 (Ձկան խանութի դիմաց)
եւ Ղ. Փարպեցու 22 (նախկին Ղուկասյան)
Հեռ. 52-42-65, 59-45-12, 53-15-00, 59-45-23, 56-51-08

digitised by A.R.A.R.@

Ազգ

Սփյուռք

Փարիզում լույս տեսնող «Յառաջը» 70 տարեկան է

Լրացավ սփյուռքահայ առաջատար պարբերականներից մեկի՝ «Յառաջի» գործունեության 70 տարին: «Ազգը» ի սրտե շնորհավորում է իր ամենատարած գործընկերոջը, մաղթում բարձր պրոֆեսիոնալիզմ, անաչառություն, ոգեւորություն եւ իհարկե՝ անկախություն:

Յոթ տասնամյակների ճանապարհն ամբողջությունից է կերտել «Յառաջի» դեմքը: Հիմնադրվելով 1925-ին Փարիզում, թերթն իր հայտնության սկզբից եւեթ Ֆրանսիայի բոլոր հայերի համար դարձավ կյանքի տողեկից լինելով նաեւ առաջին հայատառ պարբերականն ամբողջ Եվրոպայում: Այսօր դժվար է ճանաչել ու լոբրանել հայկական Ֆրանսիան առանց «Յառաջի», քանզի օրաթերթը նրա պատմության առանցքն է:

Տարիներ շարունակ թերթը ազգանպաստ գաղափարախոսության ջատագովն է եղել եւ անխնա պարտավել է թե Հայաստանի, եւ թե Սփյուռքի մեջ ճնշվող խոսքի եւ ազատությունը, սակայն կենսական հարցերի մեջ երբեք չի մոռացել հիմնականը: Վարչական համակարգի խստությունները ոտնատակելուց բացի, չի անտեսել այդ համակարգի տակ աճող ժողովրդին ու նրա շահերը: «Յառաջը» ժամանակին կարող էր իր խմբագրականի մեջ անխնա քննադատել Աղասի Խանջյանի ծայրահեղական ճառերից մեկը, բայց եւ կողքի սյունակում լայն հանգամանորություն բացել եւ կարեւոր աղյուսակի հասնել ի նոյնսս երկրաշարժից (1926 թ.) տուժած Լենինականի աղետյալներին: Թերթի խմբագիր Շավարշ Միսաքյանը կարող էր հիմնովին տարակարծիք լինել Բեյրութի ղեկավար ընկերների հետ որոշ հարցերում, բայց եւ փորձառան բացել այնտեղ ու կոչել իր թերթի անունով: Ահա հենց այս չափի ու կեցի առանձնահատուկ զգացման մեջ է «Յառաջի» ուժը, որ հայրենիքի ու հայ ժողովրդի շահը ամեն ինչից վեր է դասել իր գործունեության ողջ ընթացքում:

Պետք է նշել, որ օրաթերթի գոյատեւման կարեւոր ազդակներից մեկն էլ եղավ այն, որ գրական մի փայլուն սերունդ պարբերականն իր համար վերածեց յուրօրինակ մի ժամադրավայրի: Ամերիկահայ լրագրող, գրական գործիչ Խաչիկ Թոթոյանն անկասկած ճիշտ է նկատել. «Սան Ֆրանցիսկոյեն Պեյրութ, Լոս Անճելըսեն Պոլիս, հայ մտքի ճամբաները Փարիզեն կանցնին, զիրար կը խաչաձեւեն ու իրարու կը հանդիպին «Յառաջի», ժամանակին անոր «Միտք ու Արվեստի ամսօրյա բազմակիներուն մեջ»: Այս առումով էլ «Յառաջը» դարձել էր սփյուռքահայ մտավորականության թերթը: Տարիների ընթացքում նրան թղթակցել են Անդրանիկ Ծառուկյանը, Խաչիկ Թոթոյանը, Վիլյամ Սարոյանը, Զարեհ Որբունին, Պետրոս Թերզյանը, Վահե Օշականը, Արփի Թորոյանը, Հակոբ Սիրունին, Վազգեն Շուշանյանը, Շավարշ Նարդունին, Հրանտ Սամուելը... անուններ, որոնք լուսաշող փայլ են նետել պարբերականի էջերին ու զարդարել այն իրենց մտքի երկունքն հանդիպացող տողերով: Հենց այստեղ է իր առաջին գրական փայլերը կատարել տակավին երիտասարդ գրող Շահան Շահնուրը, որ ֆրանսիական գրական շրջանակներում հայտնի է նաեւ Արմեն Լյուբեն անունով: Հենց «Յառաջին» է իր սկզբնական թղթակցությունները հղել հետպատերազմյան արձակի փայլուն դեմքերից մեկը՝ Փայլակ Միհայելյանը, որին համարում են արեւմտահայ արձակի վաղամեռիկ Դուրյան, եւ որն «Յառաջով» ծնվել ու «Յառաջով» անհետացավ, բառերեն զարնված, բուժարանի մը մեջ «արեւ-արեւ» պաղատելով:

Խոսել «Յառաջի» մասին ու չնշել առաջին խմբագրին՝ Շավարշ Միսաքյանին, նշանակում է ոչինչ չասել, քանզի նա չէ, որ արժեքավորվում էր թերթով, այլ թերթն էր, որ եղավ էր դառնում նրանով: Միսաքյանը երկար ժամանակ վարել է «Մեր խոսքը» խորագիրը: Նա իր գրիչը շարժում էր ներքին անկեղծ մղումով եւ ընթերցողի մեջ միշտ էլ գտնում էր համոզելու ճանապարհը, սրտի ճանապարհը: Նրա մահից հետո միակ դուստր՝ Արփիկ Միսաքյանի շնորհիվ «Յառաջը» շարունակեց իր գործունեությունը: Դուստրը արժանիորեն գրավեց հորից հետո թափուր մնացած տեղը: Արփիկն այժմ էլ ղեկավարում է օրաթերթի աշխատանքները, եւ Արփի Թորոյանը շնորհալի լրագրողի հետ ստեղծում 4 էջանոց օրաթերթը: Ինչպես ֆրանսիացիներն են նշում, «Յառաջը» մեծ մարդասեր Ժան Ժորեսի գաղափարների հետեւորդն է, որի համար Ազատությունն ու Մարդու իրավունքները շարունակում են մնալ որպես մարդկության հիմնական սկզբունքներ:

ԷՄՄԱՆՈՒԵԼ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ,
ԵՊՀ-ի միջազգային ժուռնալիստիկայի բաժնի ուսանող

ՖՐԱՆՍԻԱ

Վերսալի հավակնոտ շքեղությունն ու ապշեցուցիչ անխնամությունը

Միջազգային ճանաչման արժանացած ճարտարապետական կոթողներն էլ իրենց տերճաշուրության եւ թափված բազմաթիվ խնդիրներ ունեն: Դրանցից մեկի՝ Վերսալի նշանավոր պալատի ներկա վիճակի եւ վերանորոգման հետագա ծրագրերի մասին է պատմում լրագրող Բերի Ջեյմսը «Ինտերնեյշընըլ հերալդ տրիբյուն» թերթում:

Վերսալի պալատը, որը գլխավոր նստավայր է հանդիսացել 1682-1790 թվերին, երբեք էլ իրականում այն չի եղել, ինչին հավակնել են կառուցողները: Ինչպես Բենջամին Ֆրանկլինն է ասել, իր այցելությունից անմի ջապես հետո այն «շքեղության եւ անխնամության մի ապշեցուցիչ զուգորդում է, ամեն տեսակ նրբագեղությամբ, բացի մաքրությունից եւ կոկիկությունից»:

Յասկապես կազմակերպչական տեսակետից պալատն ու շրջակա պարտեզներն անհիմնություն են մատնված, պատճառը որ մի ընդհանուր մարմնի պատասխանատվության տակ գտնվելու փոխարեն, գյուղատնտեսության նախարարությունից սկսած մինչեւ բանակայինները տիրություն են անում կալվածի տարբեր մասերում: Հեղափոխությունից երկու հարյուր տարի անց, ներկայիս պալատի ավելի քիչ մասերն են բաց ժողովրդի առաջ, քան Լյուդովիկոս XIV-ի կամ XV-ի օրերին: Այդ ժամանակ օտար զբոսաշրջիկներին եւ ֆրանսիացի հասարակ ժողովրդին թույլ էին տալիս ազատ շրջագայել ինչպես պալատի ներսում, այնպես էլ մարգագետիններում: Անգլիացի հեղինակ Արթուր Յանգն իր «Ճանապարհորդություններ Ֆրանսիայում» գրքում նշում է, որ «ամեն տեսակի մարդիկ ազատ ելումուտ ունեին պալատի բնակատեղին»: Գրականագետ Յորաս Ուոլփոլը գրում է «սյունասրահների երկայնքին եւ աստիճանների վրա տեղավորված վաճառողների» մասին: Այսօր պալատի մեծ մասը փակ է այցելուների առաջ: Պալատի ամբողջ հյուսիսային մասն այժմ պատկանում է Ազգային ժողովին, որն ընդամենը երբեք անգամ է օգտագործել այն 1990-ից ի վեր: Այնտեղ կան 300 բնակարաններ պաշտոնյաների համար եւ գրասենյակների մի հսկայական ցանց, որտեղ զանազան տեսակի ու չափի կահույք է պահեստավորված: Ընդարձակ սփոռները, որտեղ մոտ 2000 ծի կարող է տեղավորվել, զբաղեցված են 2-րդ զրահակիր դիվիզիայի գլխավոր շտաբի, արխիվային վարչության եւ Ազգային գրադարանի սպասարկման բաժնի կողմից:

Այնպես որ, երբ որոշ մասեր տարվա ընթացքում երեք միլիոն մարդ է այցելում,

արա հասկապես հսկայական պատկերասրահներում, որտեղ 6000 կտավ է ցուցադրված, հսկիչների պակասի հետեւանքով ոչ մի այցելու մուտք չի գործում:

Ներկայում բավական խիզախ ծրագրեր են մշակվում ամբողջ պալատն ու շրջակա պուրակները մեկ ընդհանուր ինքնավար վարչական մարմնի հսկողության տակ դնելու նպատակով:

Վերականգնման ծրագրի իրականացումը առնվազն հինգ տարի է տեւելու: Տնօրեն Ժան Պիեռ Բաբելոնի խոսքերով, առայժմ դժվար է ճշգրտորեն նշել, թե բարեփոխումներն ինչ տեսք կունենան եւ ինչքան կարժենան: Պարզ է մի բան, որ նախատեսվում է հասարակության առաջ բացել փակ պահված պատկերասրահները, վերանորոգել պալատի տանիքը եւ առաջին անգամ էլեկտրականություն անցկացնել մի քանի փոքր դղյակներում, այդ թվում նաեւ «Պեփ Տրիանոնում»: 1990 թվին տեղի ունեցած ուժեղ փոթորկի հետեւանքով տապալված մոտ 1500 ծառեր անհրաժեշտ են դարձնելու վերատնկումներ ու բարեկարգումներ անել պարտեզներում: Պետք է վերանորոգվեն նաեւ ջրմուղային ցանցի խողովակները, որպեսզի անխափան աշխատեն ցայտաղբյուրները:

Ջրամատակարարման հարցը հավերժական խնդիր է եղել Վերսալում: Ասում են, որ թագավորների շրջագայության ժամանակ ծառաները ամբողջ տարածքով վազվզել են՝ բացել փակելով աղբյուրները, որպեսզի միապետն ստանար այն տպավորությունը, թե բոլոր աղբյուրները աշխատում են ամբողջ ժամանակ:

Վերակառուցմամբ նախատեսվում է նաեւ շրջակայքում բաց անել գրախանութներ, ցուցասրահներ, ռեստորաններ եւ մի փաստագրական կենտրոն, որտեղ ամբողջ համալիրն առավել գրավիչ դառնա այցելուներին: Նույնիսկ խոսք կա, որ 17-րդ եւ 18-րդ դարերի պատմության ուսումնասիրության մի կենտրոն եւ վիեննական ոճով ծխավարության մի դպրոց բացվի այնտեղ: Առավել հանդուգն առաջարկություններից Մին Լուարի Շամբոր դղյակը վերածելն է հանգստի եւ զվարճանքի մի վայրի, որտեղ կանցկացվեն լուսաձայնային էֆեկտներով շոուներ: Բայց պարոն Բաբելոնի հավաստիացումներով, ինքնավարության կարգավիճակի ծգտումը հենց դրա համար է, որ նման մեծակուրային «խեղաթյուրումներ» տեղի չունենան: Տնօրենությունը պայմանում է նաեւ շրջակայքում ավտոհավախակայանների վերացման ուղղությամբ: Այնպես որ, 21-րդ դարի առաջին տասնամյակի ընթացքում հավանաբար Վերսալի անզուգական պալատ-համալիրը ֆրանսիացի ժողովրդի եւ օտար զբոսաշրջիկների առաջ կբացվի նոր շքեղությամբ ու նոր վեհությամբ:

Պատրաստեց
ՀԱԿՈԲ ՕՀԱՆՅԱՆԸ

ԵՐԵՎԱՆ

Արմեն Մազմանյանն իրեն մեղավոր չի ճանաչում

Նույն մտքին են վկաները. ի՞նչ կորոշի դատարանը

Երեկ Մյասնիկյանի շրջանի ժողդատարանը (դատավոր Կասպարյան, դատախազ Սարգսյան, դատապաշտպան Խաչատրյան) սկսեց անվանի ռեժիսոր Արմեն Մազմանյանի դեմ հարուցած քրեական գործի լսումը: Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, Արմեն Մազմանյանը կալանքի է վերցվել 1995-ի հուլիսի 3-ին: Հուլիսի 2-ի լույս 3-ի գիշերը նա, ջարդելով «Նաիրի» կինոթատրոնի դռան ապակին, ներխուժել է ներս, որի հետեւանքով եւ փչացվել են նախարարի հայելիները: Հրագենի հետքեր են հայտնաբերվել ջարդված հայելիների եւ արահի հեռուստացույցի վրա: Խուզարկության ժամանակ Արմեն Մազմանյանի մոտ որեւէ զենք չի հայտնաբերվել: «Այցելության» նման եղանակը պայմանավորված է եղել նրանով, որ հիշյալ կինոթատրոնի պատկանող սենյակ, տվյալ գործում տուժած համարվող Սերոժա Եսայանը չի թույլատրել կինոռեժիսորի մուտքը կինոթատրոն: Բանն այն է, որ հենց այդ շենքում է տեղավորված Արմեն Մազմանյանի տնօրինության տակ գտնվող «Գոյակ» մշակութային ընկերությունը: Տեղին է նշել, որ ընկերության ունեցվածքը մի քանի անգամ թալանվել է եւ, գործունեության վայրը փոխելուց ղեկավար հետ Արմեն Մազմանյանն իր իսկ վկայությամբ 4 ամիս շարունակ ստիպված է եղել յուրաքանչյուր երեկո անձամբ ստուգել ընկերության գրասենյակի վիճակը: Այնուամենայնիվ, նշված գիշերը պահակը արգելել է ավանդական ստուգայցը եւ փոխադարձ հայհոյանքից հետո փաստորեն առիթ է տվել նման արարքի կայացմանը: Անշուշտ հետո ենք նշված միջադեպի մեջ ներգրավված կողմերից մեկին արդարացնելու մտքից. դա դատարանի իրավասության խնդիրն է: Ընդհանուր առմամբ՝ վկաներից որեւէ մեկը (նույն ինքը՝ պահակը, կինոթատրոնի տնօրենը եւ ոստիկանը) չմեղադրեց Արմեն Մազմանյանին: Մինչդեռ քրեական գործում գլխավորը մնում է կայացած փաստի ճանաչումը եւ ոչ թե տուժածի կամ հայցվորի դիրքորոշումը: Ի դեպ, Սերոժա Եսայանի տված ցուցմունքները հակասում են նախաքննության ընթացքում արձանագրված վկայություններին: Ինչեւէ, տվյալ գործին առնչված առաջին դատական նիստը կայացավ, եւ թե երեւույթին այսօր արդեն պարզ կդառնա, թե որքանով է կատարվածը պայմանավորված սոսկ Արմեն Մազմանյանի այցով եւ ով է կրակոցների հեղինակը:

Ա. Գ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

«Ալեք Մանուկյան» տեսաֆիլմը՝ վաղը

Սցենարի հեղինակ Սարգիս Կոբալյանը եւ ռեժիսոր Վահագն Սարգսյանը վաղը, օգոստոսի 3-ի երեկոյան, 19.40-ին հայկական հեռուստատեսության առաջին ծրագրով հրավիրում են ձեզ դիտելու «Ալեք Մանուկյան» տեսաֆիլմի պրեմիերան: Այն նվիրվում է մեծ բարերարի ցնկնոց՝ Մարի Մանուկյանի պայծառ հիշատակին: Տեսաֆիլմը նկարահանվել է ԱՄՆ-ի Դեթրոյթ քաղաքում, 1995-ի մարտին եւ պատմում է հայ մեծ բարերար, Ազգային հերոս Ալեք Մանուկյանի մասին: Ամբողջ տեսաֆիլմի ընթացքում դուք կարող եք անակնկալ եւ հուզիչ պահեր, այնպես որ, բաց մի թողեք առիթը:

Քանդակագործ Զավեն Խաչյանը՝ 52 գործով

Զալգայի (Բեյրութ) էմմակոս ցուցասրահում հունիսին ներկայացվել են քանդակագործ Զավեն Խաչյանի մարմարե եւ բրոնզե 52 գործերը, տեղեկացնում է Փարիզում լույս տեսնող «Յառաջ» օրաթերթը՝ հուլիսի 26-ի համարում: Թերթը նշում է նաեւ, որ արվեստագետի գործերը արժանացել են մեծ գնահատանքի:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հատուկ դասընթացների բաժնի եւ Քաղաքագիտության եւ միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետի կողմից կազմակերպվում է Ամերիկայի արտաքին քաղաքականությունը եւ Հասարակական կարծիքը դասախոսություն, որը կվարի պարոն Բարի Զորթյանը չորեքշաբթի, օգոստոսի 2, ժ. 17:00-19:00 Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի փոքր դահլիճում (5-րդ հարկ)

Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 40

Դասախոսի մասին: Պրն. Բարի Զորթյանը հաղորդակցման գծով պաշտոնյա է եւ «Ալկալդ եւ Ջեկ» ընկերության բաժնետեր 1984 թվականից մինչեւ այժմ: Նախկինում աշխատել է որպես «Վաշինգտոն-Բալթիմոր» ռեգիոնալ ասոցիացիայի նախագահ, «Ռոշինգըրն Լֆերգ» ընկերության փոխնախագահ, «Թայմ-լայֆ բրոդքաստ էնդ քայմլայֆ ֆիլմ» ընկերության նախագահ, «Թայմ» ընկերության փոխնախագահ, Միացյալ Նահանգների առաջնության լրատվության գծով նախարար-խորհրդատու Սայգոնում (Վիետնամ), ԱՄՆ-ի դեսպանության խառնակական գծով պաշտոնյայի տեղակալ Նյու Դելիում (Հնդկաստան), «Ամերիկայի ձայն»-ում կառավարիչ, լրագրող եւ խմբագիր:

Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի տարիներին պրն. Զորթյանը ծառայել է ԱՄՆ-ի ծովային հետեւակում: Կրթությունը ստացել է Յեյլի համալսարանում (արվեստների բակալավրի աստիճան) եւ Ինդիանայի տեխնոլոգիական ինստիտուտում (իրավունքի դոկտորի աստիճան գերազանց դիպլոմով): Պրն. Զորթյանը հանդիսանում է ՀԲԸՄ Վարչության, Բեյրութի միջազգային խաչի, Միջազգային հեռարձակման, Արտաքին հարաբերությունների խորհրդի, Ամերիկյան արտաքին ծառայությունների ասոցիացիայի, Բիզնես-կառավարություն հարաբերությունների խորհրդի, Սենչըրի Ասոսիեյշըն (NYC), Քոնգրեշընըլ քաունթրի (DC), Բըրնինգ Թրի, Մետրոպոլիտեն, Ֆեդերալ Սիթի, Հայկական նկեղեցու ներկայացուցչությունների ֆոնդի անդամ: Նրան շնորհվել են բազմաթիվ քաղաքացիական, ռազմական եւ ակադեմիական պարգեւներ:

Դասախոսությունը կընթանա անգլերեն լեզվով՝ հայերեն համընթաց թարգմանությամբ:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 27-33-70, 27-16-58 եւ 27-32-98:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ Մարզական

ՖՈՒՏԲՈԼ

Արարատցիները ֆիզիկապես չդիմացան

Ֆրանսիայում գտնվող Երեւանի «Արարատը» «Մոնակոյի» հետ խաղալուց մեկ օր հետո ուժերը չափեց Ֆրանսիայի առաջին դիվիզիոնի մեկ այլ թիմի՝ «Մարտիգի» հետ: Խաղը ցույց տվեց, որ արարատցիները ուժեղ մրցակցի հետ ծանր ու հոգնեցնող խաղից հետո չեն հասցրել ինչպես հարկն է վերականգնվել: Բացի այդ, հանդիպմանը չմասնակցեցին թիմի երկու առանցքային խաղացողներ՝ դարպասապահ Հարություն Աբրահամյանը եւ թիմի ավագ Արամայիս Տոնոյանը, որը բերեւակի վնասվածք ունի: Վնասվածքներով խաղադաշտ մտան նաեւ Սեւադա Արզումանյանն ու Համլետ Մխիթարյանը: Փոխարժեքով պայմանավորվածությամբ խաղի ընթացքում թույլատրվում էր 5 փոխարինում: Ինչպես Ֆրանսիայից տեղեկացրեց «Արարատ» ակումբի նախագահ Դմիտրի Մարտիրոսյանը, խաղն անցավ արագ, ուժային, կոշտ մրցակցության պայմաններում: «Մարտիգը» խաղացողների բարձրահասակությամբ մեծ առավելություն ուներ, որն էլ արտահայտվեց գլխի հարվածներով դարպասի երկու գրավումով: Երրորդ գնդակը դաշտի տերերը խփեցին 11-մետրանոց հարվածով: «Մարտիգը» հաջողության հասավ 23, 38, 49 եւ 86-րդ րոպեներին եւ հաղթեց 4-0 հաշվով: «Արարատի» բոլոր ֆուտբոլիստները ֆրանսիական մեծ ծանրաբեռնվածություն ստացան: Հանրապետության գավաթակիրը Երեւան է վերադառնալու օգոստոսի 4-ին:

«Արարատը» հանդես եկավ հետեւյալ կազմով.

Պետրոսյան, Շահգելդյան, Գոմեյան (Այվազյան, 53), Հայրապետյան, Ստեփանյան (Բարսեղյան, 50), Նիգոյան, Մկրյան, Հարությունյան (Տեր-Պետրոսյան, 58), Մխիթարյան (Նազարյան, 70), Արզումանյան, Քոչարյան (Ոսկանյան, 72):

ԽՃԱՆԿԱՐ

Երջ. Ավետիսյանը 5-րդ տեղում

Հուլիսի 25-30-ը Ֆինլանդիայում անցկացված սեղանային հրաձգության Եվրոպայի մեծահասակների առաջնությունում Եվրոպայի եւ աշխարհի չեմպիոնուհի Երջանիկ Ավետիսյանը «Կլոր սեղան» վարժությունում գրավեց 5-րդ տեղը: ՀՀ սպորտվարչության սեղանային հրաձգության ֆեդերացիայից «Նոյյան տապան» գործակալության թղթակցին հաղորդեցին, որ օլիմպիական ուղեգիր ձեռք բերելու համար Ե. Ավետիսյանը օգոստոսի 28-ին Ֆրանսիայում կմասնակցի Գրան Պրի միջազգային մրցաշարին: ՆՏ

Հայ նետաձիգները Ինդոնեզիայում

Ինդոնեզիայում մեկնարկեց նետաձգության աշխարհի առաջնությունը: Այս պատասխանատու ստուգատեսում մեր հանրապետությունը ներկայացնում են Անդրանիկ Շահնազարյանը, Արթուր Բաչիկյանը եւ Հարություն Աբրահամյանը: Կարեւոր այս մրցումների նկատմամբ հետաքրքրությունը կրկնապատկվում է նրանով, որ առաջին 46 տեղերը գրաված նետաձիգները իրավունք կնվաճեն եկող տարի դուրս գալ օլիմպիական Ատլանտայի մրցապարեզ: Փաստ

Չինաստանի օլիմպիական ուղեգիրը

Սեուլում 87:78 հաշվով հաղթելով Հարավային Կորեայի հավաքականին, Չինաստանի բասկետբոլի տղամարդկանց թիմը նվաճեց Ասիայի չեմպիոնի կոչումը եւ Հարավային Կորեայի հավաքականի հետ միասին տիրացավ Ատլանտայի օլիմպիական խաղերի ուղեգրին:

ԱՐՏԱԳԱՂԹ

Յուրի Սարգսյանն ավստրալացի՞

Անվանի ծանրորդ Յուրի Սարգսյանը մտադիր է 59 կգ քաշային կարգում մասնակցել Մելբուռնում կայանալիք ավստրալական Վիկտորիա նահանգի առաջնությանը եւ սահմանել համաշխարհային նոր ռեկորդ: Սակայն, ինչպես հաղորդում է Նոյյան տապան գործակալության թղթակիցը Մելբուռնից, ծանրամարտի միջազգային ֆեդերացիան տեղեկացրել է նահանգի ծանրամարտի ընկերությանն այն մասին, որ ֆեդերացիան Վիկտորիայի առաջնությունը չի համարում միջազգային մրցաշար եւ չի գրանցի այդ առաջնությունում Յուրի Սարգսյանի սահմանած որեւէ համաշխարհային ռեկորդ: Հաշվի առնելով այս հանգամանքը, ծանրամարտի ընկերությունը Յուրի Սարգսյանին խորհուրդ է տվել հանդես գալ 64 կգ քաշային կարգում: 1994-ի աշնանից Յուրի Սարգսյանն ու նրա ընտանիքը Հայաստանից տեղափոխվել են Ավստրալիա: 1994-ի նոյեմբերին Կանբեռայում կայացած Ավստրալիայի առաջնությունում Յուրին 70 կգ քաշային կարգում դարձել էր չեմպիոն: Հուլիսի 25-ին Վիկտորիայի ծանրամարտի ընկերության մամուլի մի հաղորդագրության մեջ Յուրի Սարգսյանին ներկայացրել է որպես «բոլոր ժամանակների աշխարհի մեծագույն ծանրորդ...»: Հաղորդագրության մեջ նշվում է նաեւ, որ 1996-ի փետրվարին նա կստանա Ավստրալիայի քաղաքացիություն: Յուրի Սարգսյանը Մելբուռնի ծանրամարտի ակումբի անդամ է եւ պատրաստվում է Ավստրալիայի հավաքականի կազմում հանդես գալ Ատլանտայի օլիմպիական խաղերում: Նոյյան տապան

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳԻՐ

Օլիմպիական չեմպիոնի ողբերգական մահը

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐՋԱՆՅԱՆ,
Փարիզ, Ֆրանսիա

Հեծանվավազքի սիրահարները երեւի տեղյակ են, որ «Տուր դը Ֆրանսի» մրցումների ժամանակ, հուլիսի 18-ին ողբերգական դեպք տեղի ունեցավ: Այդ օրը հեծանվորդները հաղթահարում էին Ֆրանսիայի հարավ արեւմտյան մասում գտնվող Պիրենեյան լեռնաշղթայի լեռնային ճանապարհները: Մեկնարկից 34 կմ հեռավորության վրա Պորտե Ասպե անունը կրող վայրում չորս հեծանվորդներ՝ Բալդինգերը, Պերինին, Ռեզզեն եւ Կասարտելին առաջ էին ընթանում 70 կմ/ժամ արագությամբ: Ռեզզեն, ճանապարհից դուրս գալով, ընկավ 8 մ խորությամբ ձորը: Բարեբախտաբար, վնասվածները մահացու չէին: Մյուս երեք հեծանվորդները իրար հարվածելով ընկնում են ասֆալտապատ ճանապարհի վրա, ստանալով ծանր վնասվածքներ: Նրանցից երկուսի՝ Բալդինգերի եւ Ռեզզենի վիճակը վտանգավոր չէր: Ամենածանր վիճակում Ֆաբիո Կասարտելին էր: 1992-ի բարսելոնյան օլիմպիադայի չեմպիոն 25-ամյա իտալացի հեծանվորդը, որը չէր կրում պաշտպանող գլխարկ, գլխով ուժգնորեն հարվածել էր ճանապարհի եզրին տեղակայված բետոնե մի մեծ սյունի: Մինչ բժիշկները նրան օգնության հասան, Կասարտելին մեծ քանակությամբ արյուն կորցրեց: Շուտով ուղեկցող ուղղաթիռներից մեկը վայրէջք կատարեց վթարի վայրում՝ Կասարտելիին արագորեն հասցնելով Տարբ քաղաքի հիվանդանոց: Ճանապարհին Ֆաբիո Կասարտելիի սիրտը երեք անգամ դադարեց բաբախելուց, բայց նա դեռ ողջ էր: Բժիշկները պարզեցին, որ հեծանվորդը անբուժելիորեն վնասել է գլխուղեղը: Հիվանդանոց հասնելուց մի քանի րոպե անց Ֆաբիո Կասարտելին մահանում է:

Հաջորդ օրը «Տուր դը Ֆրանսի» բոլոր մասնակիցները ամբողջ մրցանակային հիմնադրամը՝ շուրջ 450 հազար ֆրանկ, հանձնեցին Ֆաբիո Կասարտելիի տիկնոջը: Երեք օր անց անվանի հեծանվորդի մարմինը հուղարկավորվեց իր ծննդավայրում՝ Օրսենիգո քաղաքում:

ԱՍՏՂԵՐԻ ՈՒՂԻՆ

Յուրի Ջորկաեֆ. «Պարի Սեն-Ժերմենը» բարձրացնում է ֆրանսիական ֆուտբոլը»

Ամառն ամիսները Եվրոպայի ֆուտբոլային թիմերի համար խաղացողների տեղափոխությունների ժամանակաշրջան են նոր մրցաշրջանից առաջ: Այս տարի բազմաթիվ տեղափոխություններ եղան, մասնավորապես Ֆրանսիայի թիմերում: Երկիրն մամուլն առաջին հերթին արձագանքեց Մոնակոյի թիմի 27-ամյա կիսապաշտպան Յուրի Ջորկաեֆի Փարիզի «Պարի Սեն-Ժերմեն» ակումբ տեղափոխվելու փաստին: Դա պատահական չէ, քանի որ Ջորկաեֆը Ֆրանսիայի 1994 թ. առաջնության լավագույն ռմբարկուն է (20 գնդակ), 1991-ին «Մոնակոյի» կազմում դարձել է Ֆրանսիայի գավաթակիր, երկրի տարբեր հավաքականների կազմում քանիցս մասնակցել է միջազգային մրցախաղերի եւ այլն: Չորս տարուց ավելի Մոնակոյի թիմում հանդես եկած լինելով Յուրի Ջորկաեֆը նախկին այդ խաղացել էր Դեսին, Վիլորբան, Գրենոբլ, Ստրասբուրգ քաղաքների մարզական ակումբներում:

Վերջին ամիսներին Յուրին առաջարկություններ էր ստացել արտասահմանյան տարբեր ակումբներից, բայց ի վերջո նախընտրեց տեղափոխվել «Պարի Սեն-Ժերմեն»: Ըստ որում վճիռը կայացվեց հանգիստ պայմաններում վերջերս Նյու Յորքում նրա անցկացրած արձակուրդի ժամանակ: Այս առնչությամբ Յուրի Ջորկաեֆն ասում է, որ «Պարի ՍԺ»-ը Եվրոպայի 5 ուժեղագույն ակումբներից մեկն է («Միլանի», «Բարսելոնի», «Ռեալի», «Մանչեսթեր Յունայթեդի» հետ մեկտեղ), եւ այստեղ ինքը կարող է կատարելագործել իր վարպետությունը, ավելի հաճախ հանդես գալ երկրի հավաքականի կազմում: «Օնգ մոնդիալ» հանդեսի վերջին համարում տպագրված հարցազրույցում Յուրի Ջորկաեֆը հույս է հայտնում, որ «Մոնակոյի» հետ իր պայմանագրի ավարտից հետո ինքը լավ տպավորություն է թողել: Թեեւ Յուրին Մոնակոյի իշխանական ընտանիքի առջեւ հանդես գալը մեծ պատիվ է համարում, բայց դա էլ քիչ է «Մոնակոյում» իր համար լոկ հիանալի ցանկանալու թակ է նոր բարձունքների հասնելու համար: Նա «Պարի Սեն-Ժերմենը» համարում է այն թիմը, որը բարձրացնում է ֆրանսիական ֆուտբոլը: Յուրին միաժամանակ ասում է, որ «Պարի ՍԺ»-ը դեռ ուշադրության արժանի տեղ է կատարի «Միլանի» մակարդակին հասնելու համար, որը գործում է լավ կազմակերպված մենեջմենտի պես:

«Մոնակոյի» իր խաղընկերներից Ջորկաեֆի վրա մեծ ազդեցություն է գործել գերմանացի Յուրգեն Կլինսմանը, որն «աշխարհի չեմպիոնի մասնագիտություն ունի» եւ որից Յուրին շատ բան է սովորել: Ինչ վերաբերում է «Պարի ՍԺ»-ին, մարզիչ Լուիս Ֆերնանդեսը եւ թիմի խաղացողները շատ լավ ընդունեցին Յուրի Ջորկաեֆին, քանի որ թիմում զգացվում էր նրա անհրաժեշտությունը: Հունիսի 22-ին Յուրին սկսեց մարզումները: Յուրի Ջորկաեֆի հայրը՝ Ժանը նույնպես եղել է պրոֆեսիոնալ ֆուտբոլիստ, երկու տարի խաղացել է «Պարի ՍԺ»-ում, չորս տարի «Մարսելում», մոտ հիսուն անգամ մասնակցել Ֆրանսիայի հավաքականի մրցախաղերին: Նա ֆուտբոլը թողել է 1974-ին: «Իմ կարիերայի վերջում ես կուզենայի հորս պես նույն լավ տպավորությունը թողնել», ասում է Յուրին: Նա «Օնզ մոնդիալի» թղթակցին պատմեց, որ հոր կողմից իր տատը եղել է լեհուհի, պապը Ղազախստանից էր, բայց մինչեւ 1917-ի հոկտեմբերյան հեղափոխությունն ապրել է Ռուսաստանում, ապա տարագրվել: Մայրական կողմից Յուրիի նախնիները եղել են հայեր, որոնք Հայոց ցեղասպանությունից հետո հեռացել են երկրից: Յուրին ասում է, որ ինքը չի մոռանում իր արմատները եւ դա շատ կարեւոր է համարում: Յուրիի որդին Սաշան երկու տարեկան է:

Ինչ վերաբերում է ֆուտբոլային գործերին, Յուրի Ջորկաեֆը հուլիսի 18-ին «Պարի Սեն-Ժերմենի» կազմում իր առաջին մրցախաղն անցկացրեց «Բաստիայի» դեմ: Ինչպես հուլիսի 20-ին հաղորդեց «Լը Պարիզիեն» օրաթերթը, ընդավ չէր զգացվում, որ դա Ջորկաեֆի առաջին խաղն է թիմի կազմում: Յուրին թերթին տված հարցազրույցում դա բացատրեց այն բանով, որ ինքը լավ էր պատրաստվել խաղին, թիմի խաղացողների կեսի հետ ծանոթ է մասնավորապես Ֆրանսիայի հավաքականի խաղերից: Յուրին չի ձգտում թիմում առանձնյալ դիրք գրավել, հանդուրժում է խաղում հասկացողները Դանիելի, Վենոայի, Գինի, Ռայի եւ ուրիշների հետ, «Պարի ՍԺ»-ը համարում է համերաշխ եւ ամբողջական կոլեկտիվ: Գ. Ա.

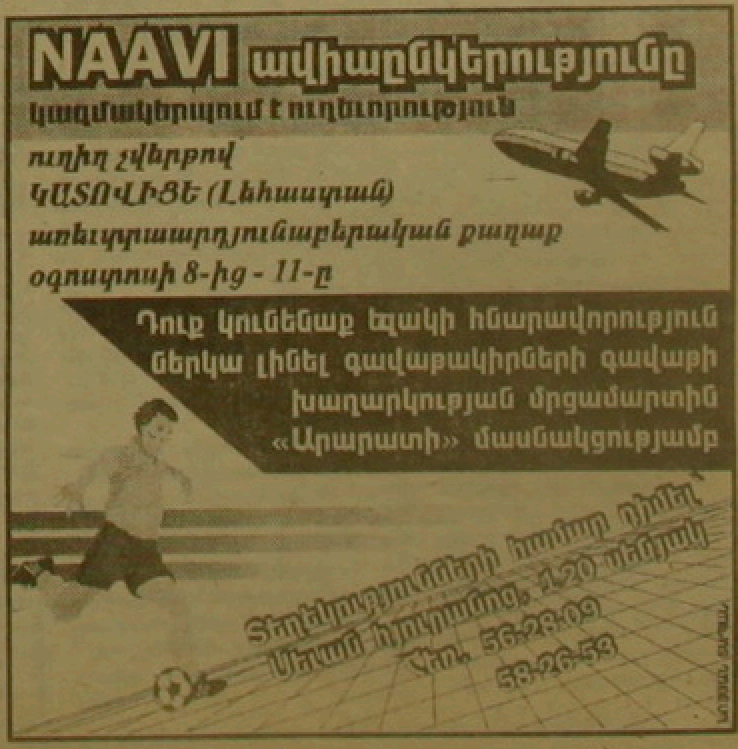

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

օրվա հետքերով

ՇՐՋԱՆ

«Գորշ գայլեր». «Փոքր ժողովրդի ցեղասպանությունը մեծ պետության հսկայական քաղաքական վրիպումն է»

· ԼՈՒՍԻՆԵ ՂՈՒԿԱՍՅԱՆ,
Սեփ. թղթակից, Մոսկվա

Դուդաեւական վարչախմբին Թուրքիայի կողմից ցույց տրվող ռազմական օգնության մասին զրուցանքներում սկսել են խոսել չեչենական պատերազմի ամենասկզբից։ Այս կապակցությամբ հիշատակվել է «Գորշ գայլեր» շարժումը, որի հիմքում ընկած է ազգայնական վարդապետություն ի հակադրություն իսլամիզմի։ Ինչպես հայտնի է, թյուրքական երկրներում գայլը անկախության եւ ազատության խորհրդանիշ է։ Օրինակ, թուրք մոջահեդները Կիպրոսում հույների դեմ պայքարում էին գորշ գայլի պատկերը կրող դրոշի տակ։ Իսկ երբ տարի առաջ համաշխարհային ընկերակցության կողմից չճանաչված այս պետությունը՝ Հյուսիսային Կիպրոսի Թուրքական Հանրապետություն, այցելեց ինքը Ջոհար Դուդաեւը։ Այն ժամանակ մոջահեդների տեղական ընկերությունը նրան գորշ գայլի զինանշան նվիրեց։ Իսկ Դուդաեւի Կիպրոս այցելելուց հետո Իչկերիայի դրոշի վրա հայտնվեց գորշ գայլը։ Այդ ժամանակ իր նոր բարեկամներին նա ասաց. «Երբ երբեւիցե դուք ծանր վիճակի մեջ հայտնվեք Կիպրոսում եւ իմ կարիքն ունենաք՝ կանչեք ինձ գայլավարի եւ ես կգամ»։ Սակայն, ըստ որոշ տվյալների, հենց թուրքական «գորշ գայլերն» են ռազմական օգնություն ուղարկում Չեչնիա իրենց ադրբեջանցի գործընկերների միջոցով, որոնց առաջնորդում է ներքին գործերի նախկին նախարար Իսկանդեր Համիդովը, որն ընդդիմադիր ոգով է տրամադրված Ալիեւի նկատմամբ եւ որը Դուդաեւի լավագույն բարեկամներից մեկն է։ Հիշեցնենք, որ Թուրքիայում «գորշ գայլերի» շարժումն առաջացել է 70-ական թվականներին իբրեւ ծայրահեղ աջ տիպի կիսառազմականացած կազմավորում, որի գործունեությունը շատ շուտ արգելվեց։ Տվյալներ կան, որ տասը տարիների ընթացքում այս շարժման անդամների ձեռքով սպանվել է մոտ 5000 մարդ։ Հենց դրանց գործունեության հետ են կապում 1981 թ. Մահմեդ Ալի Աղջայի Հռոմի պապ Հովհաննես Պողոս 2-րդի նկատմամբ գործադրած մահափորձը։ Թուրքիայի քաղաքական ասպարեզում «գորշ գայլերը» պաշտոնապես կրկին երեւան եկան 80-ական թվականների վերջում իբրեւ ազգայնական շարժման կուսակցություն։ ԽՍՀՄ փլուզումից հետո նմանօրինակ կուսակցություններ առաջացան նաեւ հետխորհրդային թյուրքալեզու երկրներում։ Շատերը ենթադրում են, որ ադրբեջանական «գորշ գայլերը» այդ թուրքական կազմակերպության մասնաճյուղ է։ Այդ կարծիքը, ի դեպ, հերքեց ազգայնական շարժման կուսակցության պաշտոնական ներկայացուցիչ Միրեյ Դեմիրբաշը HTB ռուսաստանյան ռադիոընկերության թղթակցին տված հարցազրույցում, որը հաղորդվել է «Իտոգի» կիրակնօրյա ծրագրում։ Նա նաեւ ժխտեց իր կուսակցության կողմից Չեչնիա առաքվող ռազմական օգնությունը։ Միաժամանակ, նա չժխտեց, որ ամենայն հավանականությամբ նման օգնությունը դուդաեւականները ստանում են Թուրքիայի մեծաքիվ եւ ֆինանսապես հզոր չեչենական սփյուռքից։ Եվ Դեմիրբաշի կուսակցությունը, իր դեմքով, ուրիշների հետ մեկտեղ, Չեչնիային մարդասիրական օգնություն է ցույց տալիս «Կարմիր կիսալուսնի» դրոշի ներքո։ «Բոլորը գիտեն, հայտարարել է Դեմիրբաշը, որ Չեչնիան գտնվում է Ռուսաստանի Դաշնության տարածքում եւ պատկանում է Ռուսաստանին, եւ որ Չեչնիան ինքնավարություն է։ Ես գտնում եմ, որ ճիշտ չէ, երբ մի քանի ինքնավար հանրապետություն տրորվում է հզոր պետության կողմից»։ Բացի այդ, պարոն Դեմիրբաշը հաճախ հաճույքով կրկնում է, թե «փոքր ժողովրդի ցեղասպանությունը մեծ պետության հսկայական քաղաքական վրիպումն է»։ Հաշվի առնելով հարուստ թուրքական փորձն այս հարցում դժվար է չհամաձայնել Դեմիրբաշի հետ։

Չեչնիայի նոր զինանշանը՝ միայնակ գայլը լուսնի ներքո

ՄԻՋԻՆ ԱՍԻԱ

Ուզբեկստանը մտադիր է հրաժարվել ռուսական նավթի ներմուծումից

Եկող տարի Ուզբեկստանը կդադարեցնի ռուսական նավթի ներմուծումը. այս հետեւությունն արեցին Ուզբեկստանում Համաշխարհային բանկի ներկայացուցչության փորձագետները։ 1994 թ. Ուզբեկստանը Ռուսաստանից ներմուծել է 3 մլն տոննա նավթ, այս տարի ենթադրում է գնել ընդամենը 750 հազ. տոննա։ Համաշխարհային բանկի փորձագետները գտնում են, որ Ուզբեկստանի Կոկտումալակ եւ Մինգբուլակ նավթի խոշոր հանքավայրերի յուրացումը, Բուխարայի նավթամշակման գործարանի առաջին հերթի գործարկումը եւ Ֆերգանայի նավթագործարանի վերակառուցումը լիովին վերջ կտան ռուսական նավթի ներմուծումից հանրապետության կախվածությանը։ Ներկայումս Ուզբեկստանը ռուսական նավթի ու գազի հիմնական գնորդներից մեկն է։ *Պոստֆակտում*

ՆՈՐՈՒՅԹ

Ռուսաստանում գրանցումը վերացվել է, բայց պետք է արձանագրվել

Ռուսաստան մեկնողները պետք է իմանան, որ այնտեղ գրանցումն արդեն վերացվել է, բայց անհրաժեշտ է «արձանագրում մնալու վայրում» եւ «արձանագրում բնակության վայրում»։

Մնալու վայրը քաղաքացու ժամանակավոր բնակության վայրն է. հյուրանոց, առողջարան, հանգստյան տուն, հիվանդանոց եւ այլն։ Բնակության վայրն այն վայրն է, որտեղ քաղաքացին մշտապես ապրում է որպես կացարանի սեփականատեր, կամ ըստ վարձակալական (ենթավարձակալական) պայմանագրի։

Բոլոր քաղաքացիները պարտավոր են 10 օրից ավել մնալու դեպքում արձանագրվել մնալու վայրում։ Նրանք պետք է արձանագրման համար պատասխանատու պաշտոնատար անձանց ներկայացնեն անձը հաստատող փաստաթուղթը, դիմում եւ ժամանակավոր բնակության հիմք հանդիսացող փաստաթուղթը։ Արձանագրումը կատարվում է եռօրյա ժամկետում, որից հետո քաղաքացիներին տրվում է մնալու վայրում արձանագրվելու վկայագիր։

Բնակության վայրում քաղաքացիների արձանագրման կարգը մնում է անհայտ։ Անձնագրում գրանցման կնիքի փոխարեն այսուհետեւ կդրվի բնակության վայրում արձանագրվելու մասին։ Բացի դրանից, քաղաքացիներին վկայագիր է տրվում այն մասին, որ նրանք ապրում են հենց այդտեղ։ Արձանագրման համար պետական տուրք է գանձվում նույն չափով, ինչ մինչեւ օրս եղել է գրանցման համար։

Սահմանվում է նաեւ զորակոչիկների բնակության վայրում արձանագրման նոր կարգ։ Նրանք արձանագրվում են միայն անձը հաստատող փաստաթղթերի եւ Դաշնակցային ներքին ծառայության վկայականների առկայության դեպքում։

Արձանագրման արարողակարգը վերջնականապես կհաստատվի ՌԴ ՆԳՆ-ում առաջիկա երեք ամիսների։ *Սնարք*

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ուղեծիրում նոր տիպի ռազմական արբանյակ

Միացյալ Նահանգները ուղեծիր են դուրս բերել նոր սերնդի կապի ռազմական մի արբանյակ, որը, ինչպես պնդում են նրա կոնստրուկտորները, ընդունակ է դիմանալու միջուկային պայթյունին։ «Ատլաս» մղիչ հրթիռի մեկնարկը, ինչպես օգոստոսի 1-ին հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, տեղի է ունեցել երկուշաբթի երեկոյան Կանավերալ հրվանդանի (Ֆլորիդայի նահանգ) տիեզերակայանից։ Պենտագոնը ծրագրում է երկրի շուրջը տեղակայել ընդամենը 14 այդպիսի տիեզերական առարկաներ։ Հենց նոր արձակվածը այդ շարքի հինգերորդ արբանյակն է։ Ենթադրվում է, որ այն ուղեծրում կգործի առնվազն յոթ տարի։ 14 արբանյակների ընդհանուր արժեքը կազմում է երկու միլիարդ դոլար։ *Արմենպրես*

50.000 վրացական կուպոն մեկ տուփ լուցկու համար

Վրաստանի ազգային բանկի 50 հազարից ցածր անվանական գին ունեցող կուպոնները օգոստոսի 1-ից հանվում են շրջանառությունից։ Դա պատճառաբանված է այն հանգամանքով, որ ցածր արժողության թղթադրամները գործնականում չեն օգտագործվում, քանի որ, օրինակ, մեկ տուփ լուցկու գինը կազմում է ուղիղ 50.000 կուպոն։ *Արմենպրես*

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Ննջասենյակի չօգտագործված կահույք «ԼՅՈՒԴՈՎԻԿՈՍ-XIII» (սպիտակ գույնի)։ Գինը շուկայականից անհամեմատ էժան։ Զանգահարել 581841

ԱՄՆ

Բացվելու է «Իրանի ազատության ձայն» ռադիոկայան

Ինչպես տեղեկացնում է Լոնդոնում հրատարակվող պարսկական «Քեյհան» օրաթերթը, Ամերիկայի Կոնգրեսին նախագիծ է ներկայացվել «Իրանի ազատության ձայն» անունով մի ռադիոկայան հիմնադրելու մասին։ Նախագծի նախօրինակը կազմել է Նյու Յորքի նահանգի հանրապետական սենատոր Ալֆոնս Դոմատոն։ Ըստ նախագծի, ռադիոկայանի ստեղծման հետ կապված ծախսերը պետք է ապահովի ամերիկյան պետությունը։ Ռադիոկայանի խորհրդատու հանձնաժողովի կազմը պետք է բաղկացած լինի 8 հոգուց։ Նրանցից կեսին պետք է ընտրի Ամերիկայի նախագահը, իսկ մյուս կեսին՝ Կոնգրեսը։ Նախագծով Կոնգրեսին առաջարկված է նախապատրաստական աշխատանքների համար անհրաժեշտ բյուջեն հատկացնել 1996 ֆինանսական տարվա համար։

Ալֆոնս Դոմատոյի նախագծի համաձայն, «Իրանի ազատության ձայն» ռադիոկայանը, համապատասխանելով Ամերիկայի արտաքին քաղաքականությանը, պետք է ղեկավարվի այդ չափանիշներով եւ հմուտ ու բանիմաց մարդկանցով։

Ռադիոկայանի հաղորդավարների եւ աշխատակիցների հետ կապված հարցերն ուսումնասիրելու նպատակով հրավիրվել է Իրանի ազգային հեռուստառադիովարչության փոխտնօրեն, դոկտոր Քամբիզ Մահմուդը։ Նա տվյալ համակարգում փորձված ու բանիմաց դեմքերից է։ Քամբիզ Մահմուդը Լոս Անջելեսում Իրանի 24-ժամյա հաղորդաշարում իր ունեցած զրույցի ընթացքում հայտարարել է, որ ռադիոկայանի նախապատրաստական աշխատանքներն արդեն ընթացքի մեջ են։

Նախագիծն առաջադրողների նպատակն է, ավելացնում է օրաթերթը, «ծանոթացնել Իրանի ժողովրդին իրենց երկրի տեղեկատվական եւ առօրյա խնդիրների հետ»։

ՍՈՒՍԱՌ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Հայտարարություն

Ակադ. Հ. Մանանդյանի անվ. մանկավարժական ինստիտուտը հայտարարում է 1995-96 ուսարվա ընդունելություն հետեւյալ մասնագիտություններով՝
1. Բնագիտական առարկաների ֆակուլտետի հետեւյալ բաժիններում.
ա) մաթեմատիկա, բ) ֆիզիկա, գ) քիմիա, դ) կենսաբանություն, ե) աշխարհագրություն, զ) կիրառական մաթեմատիկա (ինֆորմատիկա եւ ծրագրավորում)
2. Հումանիտար առարկաների ֆակուլտետում՝
ա) հայոց լեզու եւ գրականություն, բ) ռուսաց լեզու եւ գրականություն, գ) պատմություն (նեղ մասնագիտացումը՝ հայ ժող. պատմություն), դ) անգլերեն (թարգմանչական), ե) անգլերեն (մանկավարժություն), զ) ֆրանսերեն (մանկավարժություն)
Բոլոր մասնագիտությունների գծով ուսման տեւողությունը 4 (չորս) տարի է։ Շրջանավարտները կստանան ուսուցչի որակավորում (բացի անգլերենի թարգմանչականից)։
Գերազանց առաջադիմություն ցուցաբերած շրջանավարտները հիմնականում կտեղավորվեն ինստիտուտում՝ ասիստենտների հաստիքով, իսկ մնացածները ուսուցչական աշխատանքի կնշանակվեն ինստիտուտին կից գործող «Ջավախք» մասնագիտացված վարժարանում, «Աբիտուրիենտ» կրթօջախում եւ նրանց մասնաճյուղերում։ Բոլոր ուսանողները ուսման ընթացքում կստանան կրթաթոշակ 3-ից 5 հազար դրամի սահմաններում։ Կարիքավորները կտեղավորվեն հանրակացարաններում։ Ուսումնաարտադրական պրակտիկաները կանցկացվեն վերոհիշյալ կրթօջախներում, իսկ թարգմանչական բաժնի 4-րդ կուրսի ուսանողներինը՝ ԱՄՆ-ում կամ Անգլիայում։ Բոլոր մասնագիտությունների գծով ընդունելությունը կատարվելու է հարցազրույցի ձեւով, որի ընթացքում բացահայտվելու են դիմորդի ընդունակությունները, ունակությունները եւ տրամաբանական մտածողությունը, ճանաչի ինստիտուտի առանձնահատկություններից ելնելով, համապատասխան պահանջը տրվելու է ինստիտուտի ուսուցման պրոցեսի ընթացքում։
Ուսուցումը վճարովի է, ուսման վարձը՝ պայմանագրային։ Մանրամասն տեղեկությունների համար դիմել հետեւյալ հասցեով՝ Նոր Նորքի 5-րդ զանգված, Մառի 17/1 շենք (Շինարարական քոլեջի շենք) կամ զանգահարել հետեւյալ հեռախոսահամարներով՝ 64-10-26, 63-54-47, 61-06-45, 48-03-33, 64-30-53, 47-39-86։
Փաստաթղթերը ընդունվում են օգոստոսի 5-ից մինչեւ սեպտեմբերի 20-ը, ամեն օր ժամը 10:00-17:00, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից։

Երեւանի «Հրաչյա Աճառյան» համալսարանը կատարում է 1995–96 ուսարվա ընդունելություն հետեւյալ ֆակուլտետներում

- ◇ *Միջազգային հարաբերություններ եւ թարգմանչություն*
- ◇ *Միջազգային իրավունք*
- ◇ *Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ*
- ◇ *Միջազգային ինֆորմացիա եւ թարգմանչություն*
- ◇ *Պարսից լեզու, գրականություն եւ թարգմանչություն*
- ◇ *Իրավագիտություն*
- ◇ *Մենեջմենթ եւ մարկետինգ*
- ◇ *Բանասիրական*
- ◇ *Պատմություն եւ աշխարհագրություն*
- ◇ *Մանկավարժություն եւ տարրական կրթության մեթոդիկա*
- ◇ *Նախադպրոցական մանկավարժություն եւ հոգեբանություն*
- ◇ *Քիմիա եւ կենսաբանություն*
- ◇ *Դեֆեկտոլոգիա*
- ◇ *Կիրառական մաթեմատիկա։*

Ընդունելությունը կատարվում է մրցութային կարգով։
Ուսման տեւողությունը մանկավարժության եւ տարրական կրթության մեթոդիկայի, նախադպրոցական մանկավարժության եւ հոգեբանության ու դեֆեկտոլոգիայի ֆակուլտետներում չորս տարի է, մյուս ֆակուլտետներում՝ հինգ տարի։ Համալսարանը կնքված պայմանագրերի հիման վրա կարող է գերազանցիկ ուսանողներին եւ նպատակային ասպիրանտներին ուղարկել սովորելու, իսկ երիտասարդ դասախոսներին՝ վերապատրաստման Միլանի, Փարիզի, Մարսելի, Աթենքի, Սալոնիկի, Թեհրանի եւ Վաշինգտոնի համալսարաններ, Մոսկվայի միջազգային հարաբերությունների պետական ինստիտուտ։
Դիմորդները պետք է ներկայացնեն հետեւյալ փաստաթղթերը. միջնակարգ կրթության վկայական, միջնակարգ մասնագիտական կրթության դիպլոմ, տեղեկանք առողջության մասին, վեց լուսանկար (3x4 սմ չափի)։
Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ սեպտեմբերի 2-ը. Քննությունները կանցկացվեն սեպտեմբերի 3-ից 10-ը։ Համալսարանի հասցեն՝ Ալեք Մանուկյան (նախկին Մռավյան) 13։ Հեռախոսներ՝ 55-67-90, 55-46-80։
ԸՆԴՈՒՆՈՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան 23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 1909 Տպաքանակը՝ 7000 Ստորագրված է տպագրության՝ 31. 07. 1995 Գինը՝ 50 դրամ

digitised by A.R.A.R.@